

informe de actividade issga 2013

XUNTA DE GALICIA

Informe de Actividade 2013

INSTITUTO GALEGO DE
SEGURIDADE E SAÚDE
LABORAL (ISSGA)

XUNTA DE GALICIA
Consellería de Traballo e Benestar
2014

Edición: Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral

Elaboración: María Jesús Copa Arias

Depósito legal: C 269-2014

Imprime: NINO-Centro de Impresión Dixital

1ª edición, 2014

Índice

Limiar.....	5
1 Estrutura e organización	7
1.1. Órganos de dirección e xestión.....	7
1.2. Órganos de xestión	11
2. Recursos	15
2.1. Recursos humanos.....	15
2.2. Recursos económicos	18
2.3. Instalación e dotación de medios	19
2.4. Mellora da calidade	22
3. Actividade institucional	23
3.1. Normativa	23
3.2. Accións de promoción: campañas, actos de presentación e participación en congresos e outros foros.....	23
3.3. Publicacións	30
3.4. Consultas técnicas	33
3.5. Formación interna.....	34
3.6. Participación en grupos de traballo e xornadas técnicas e cursos en colaboración con outras entidades	35
4. Relacións con outros organismos.....	51
4.1. Convenios.....	51
4.2. Coordinación con outros organismos da Administración	52
5. Actuación técnica.....	55
5.1. Tarefas de investigación e asistencia técnica	55
5.2. Programa de traballos desenvolvidos para a autoridade laboral	60
5.3. Asesoramento	61
5.4. Accións formativas	66
5.5. Hixiene analítica	72
5.6. Medicina do traballo	76
6. Directorio.....	79
7. Anexos.....	81

O instituto dentro das funcións legalmente atribuídas ten o deseño das súas principais liñas de actuación na estratexia en prevención de riscos laborais consensuada polo goberno de Galicia e os axentes sociais para o período 2011-2014; así, o ISSGA, como órgano encargado da xestión e a coordinación das políticas adoptadas nesta materia, concreta a execución das súas tarefas nos sucesivos plans anuais de actividades do instituto.

No contexto aludido, a Comisión de Goberno do ISSGA, na súa reunión do 26 de decembro de 2012 aprobou o Plan de actividades 2013, e definiu as liñas dese ano para dar cumprimento aos obxectivos establecidos na Estratexia en prevención de riscos laborais, Galicia 2011-2014. A participación cualificada dos axentes sociais (UGT Galicia, SN de CCOO de Galicia, CIG e CEG) no máximo órgano de goberno do ISSGA pon de manifesto que as actividades recollidas no plan, e cuxa execución se reflicte nesta memoria, deben identificarse como un traballo conxunto de todos os implicados no eido da seguridade e saúde laboral en Galicia.

No artigo 13 da Lei 14/2007, do 30 de outubro, pola que se crea e regula o Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral, establécese que con periodicidade anual se elaborará unha memoria de actividades da que se dará conta ao Parlamento de Galicia para os efectos de control deste organismo. Mandato que se cumpre con este documento que, sen pretender ser exhaustivo, recolle o que consideramos fundamental do noso traballo no ano 2013, e estrutúrase en sete puntos: a estrutura e organización, os recursos, a actividade institucional, as relacións con outros organismos, a actuación técnica, o directorio e os anexos.

O 2014 é o derradeiro ano de execución da estratexia galega, o que incide directamente na planificación do ISSGA, que debe asumir neste ano todas aquelas actuacións previstas e non rematadas.

Confiamos en que todo este traballo teña continuidade e que axude a pór en valor a necesaria asunción, e máis nestes tempos de crise, da prevención de riscos laborais polo tecido empresarial, traballadores e traballadoras e, en xeral, pola sociedade galega, para evitar custos incompatibles co dereito ao traballo nun estado de benestar.

Adela Quinzá-Torroja García

Directora do ISSGA

I Estrutura e organización

A Lei 14/2007, de creación do ISSGA, desenvolve a estrutura e organización do organismo autónomo, e o Decreto 130/2008 establece a estrutura orgánica e funcional dos órganos de dirección e xestión.

I.1. Órganos de dirección e xestión

I.1.1. Comisión de Goberno

A Comisión de Goberno é un dos órganos de dirección do instituto. Os seus membros, agás os designados por razón do seu cargo, foron nomeados por orde da persoa titular da consellería competente

en materia de traballo, por proposta das consellerías e das organizacións sindicais e empresarial, conforme a composición definida no artigo 7 da Lei 14/2007, do 30 de outubro, pola que se crea e regula o Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral.

As súas funcións, recollidas no artigo 8 da citada lei, son:

- Establecer os criterios xerais de actuación en materia de seguridade e saúde laboral na comunidade autónoma, en virtude das políticas, dos programas e dos plans que estableza o Consello da Xunta de Galicia.
- Establecer as liñas xerais de actuación do instituto e aprobar o Plan anual de actividades.
- Aprobar o anteproxecto de orzamento anual.
- Elaborar o seu propio regulamento orgánico de funcionamento.

A Orde do 9 de novembro de 2009 actualiza a composición da Comisión de Goberno (DOG núm. 228, do 20 de novembro).

Presidencia

Odilo Martiñá Rodríguez, director xeral de Traballo e Economía Social

Vicepresidencia

Antonio Fernández-Campa García-Bernardo, secretario xeral técnico da Consellería de Sanidade

Ángel Bernardo Tahoces, director xeral de Industria, Enerxía e Minas

Vogais

Adela Quinzá-Torroja García, directora do ISSGA

José Rega Piñeiro, subdirector xeral Técnico e de Planificación do ISSGA

José Ignacio Garrote Freire, xefe do Servizo de Seguridade e Saúde Laboral da Dirección Xeral de Traballo e Economía Social

Carlos Bellas Cebreiro e **José Manuel Rodríguez Portela** (a partir de novembro), UGT - Galicia

Ascensión Esteban Ceballos, SN de CCOO de Galicia

Fernando Sabio Maroño, Confederación Intersindical Galega
Antón Arias Díaz-Eimil, Confederación de Empresarios de Galicia

Ovidio Pérez Reñones, Confederación de Empresarios de Galicia
José Antonio Neira Cortés, Confederación de Empresarios de Galicia

Secretaría

Patricia García Antelo, subdirectora xeral de Administración e Persoal do ISSGA

Secretario/a suplente, o/a titular da xefatura do Servizo de Administración xeral do ISSGA

Actividades da Comisión de Goberno

- Reunión en sesión ordinaria o día 3 de abril coa seguinte orde do día:
 1. Lectura e aprobación da acta da sesión anterior núm. 4/2012
 2. Informe de execución do Plan de actividades do ISSGA 2012
 3. Sinistralidade laboral 2012
 4. Análise das causas dos accidentes de traballo graves e mortais do ano 2011
 5. Publicacións editadas polo ISSGA
 6. Información da avaliación do programa de vixilancia da saúde dos traballadores que estiveron expostos ao amianto 5 anos, PIVISTEA, introducido a proposta do representante de UGT-Galicia.
 7. Aprobación, se procede, do plan para a elaboración do inventario de construcións que conteñen amianto, introducido a proposta do representante de UGT-Galicia.
 8. Inscripción no RERA e plans de traballo, relación entre ambos os dous, introducido a proposta do representante de UGT-Galicia.
 9. Rolda de intervencións

- Reunión en sesión ordinaria o día 10 de xullo coa seguinte orde do día:
 1. Lectura e aprobación da acta da sesión anterior núm. 1/2013
 2. Borrador da carta de servizos do ISSGA
 3. Informe sobre os traballos con exposición ao risco por amianto: encomenda de xestión do RERA e colaboración coa Consellería de Sanidade
 4. Informe sobre as actuacións de formación e difusión no primeiro semestre de 2013
 5. Informe de actuacións no sector primario no primeiro semestre de 2013
 6. Publicacións editadas polo ISSGA
 7. Exame do borrador do documento presentado pola GIG, CCOO e UGT, Propostas de actuación relativas á situación dos traballadores afectados por silicose en Galicia,
 8. Rolda de intervencións
- Reunión en sesión ordinaria o día 11 de decembro coa seguinte orde do día:
 1. Substitución do vogal representante de UGT-Galicia, en tanto non se proceda ao nomeamento da persoa designada por orde da conselleira de Traballo e Benestar, de conformidade co previsto no artigo 7.2 da Lei 14/2007, do 30 de outubro, pola que se crea e regula o Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral.
 2. Lectura e aprobación da acta da sesión anterior núm. 2/2013
 3. Orzamento do ISSGA para o 2014
 4. Borrador do Plan de actividades do ISSGA 2014
 5. Informe da reunión da Comisión permanente de carácter asesor nos aspectos relacionados coa integración da igualdade nas políticas de prevención de riscos laborais
 6. Informe do grupo traballo amianto
 7. Rolda de intervencións

I.1.2. Dirección do ISSGA

A dirección do instituto correspóndelle á persoa que, con categoría de director ou directora xeral, se nomee por decreto da Xunta de Galicia por proposta do titular da consellería competente en materia de traballo.

As súas funcións, recollidas no artigo 6 da Lei 14/2007, son:

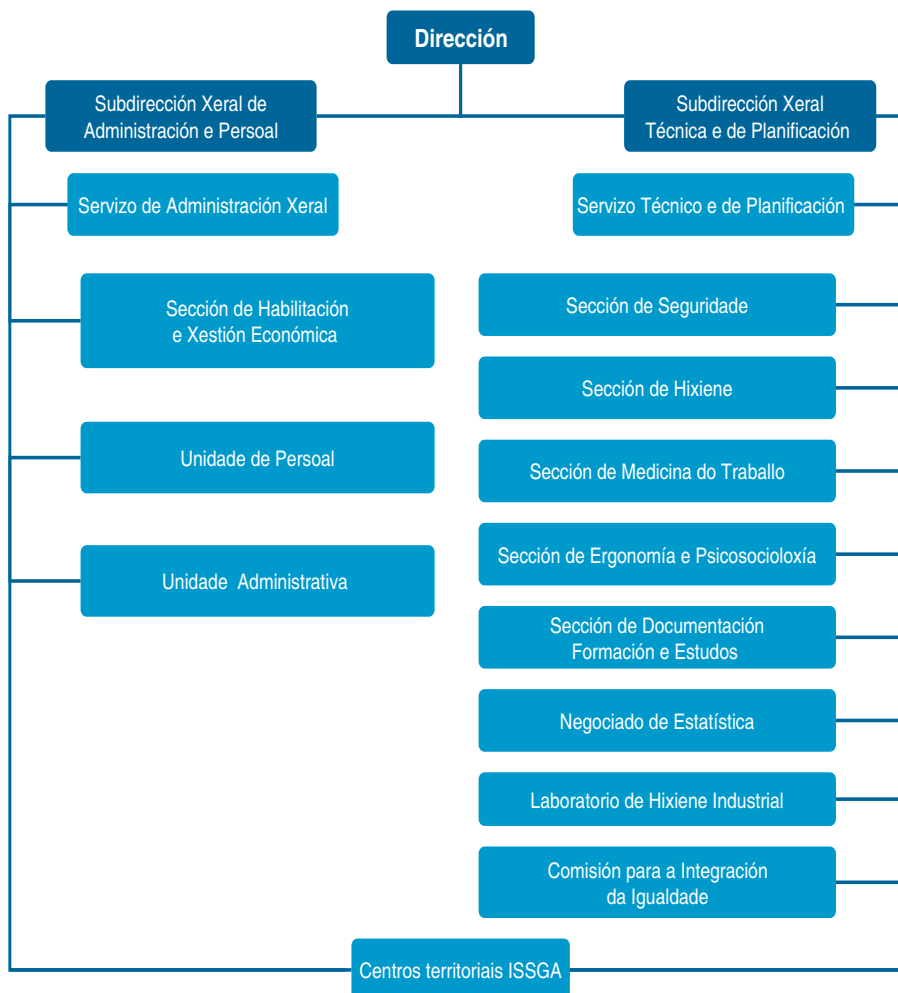
- Representar institucionalmente o instituto.
- Dirixir os servizos administrativos do instituto e desenvolver a xefatura do todo o persoal ao seu servizo.
- Autorizar os gastos necesarios e ordenar os pagamentos correspondentes do instituto.
- Elaborar o borrador do anteproxecto de orzamento para a súa presentación á Comisión de Goberno.
- Representar legalmente o instituto. Actuar como órgano de contratación e subscribir os convenios e os acordos que corresponda.
- Elaborar a memoria anual para a súa remisión á Comisión de Goberno.
- Proporcionarlles ás consellerías con competencias concorrentes na materia de seguridade e saúde laboral tanta información precisen para o desenvolvemento das súas funcións.

A directora do ISSGA, **Adela Quinzá-Torroja García**, foi nomeada polo Decreto 361/2009 (DOG núm. 149 do 31 de xullo do 2009).

I.2. Órganos de xestión

As funcións dos órganos de xestión recóllense nos artigos 5 e 6 do Decreto 130/2008.

No desenvolvemento destas funcións, especialmente das de carácter técnico, é fundamental a actividade dos centros de seguridade e saúde laboral, que actúan como instrumentos de asesoramento, control e asistencia técnica das actividades en materia de prevención de riscos laborais, ao tempo que acollen actividades formativas e desenvolven labores de información.

A estrutura xeral dos centros territoriais indícase nas páxinas seguintes.

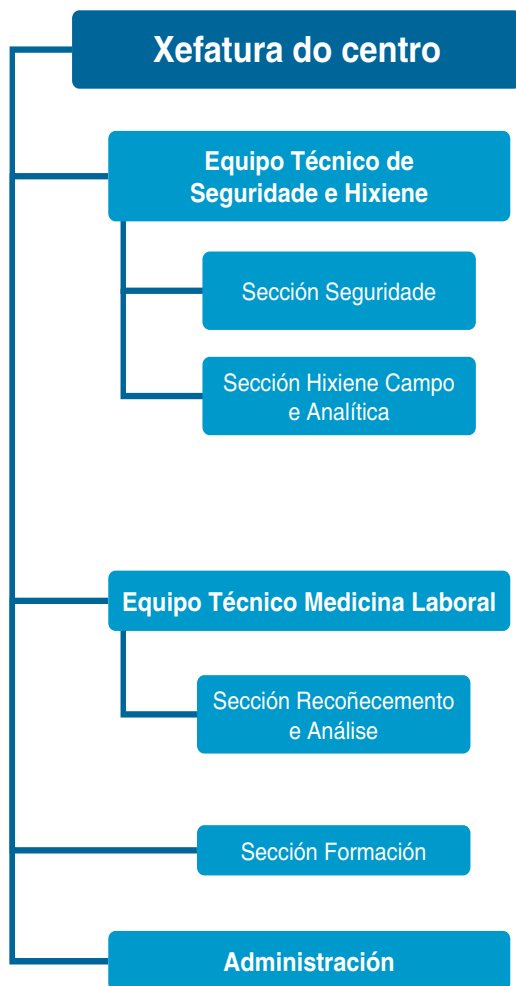
Centro ISSGA A Coruña

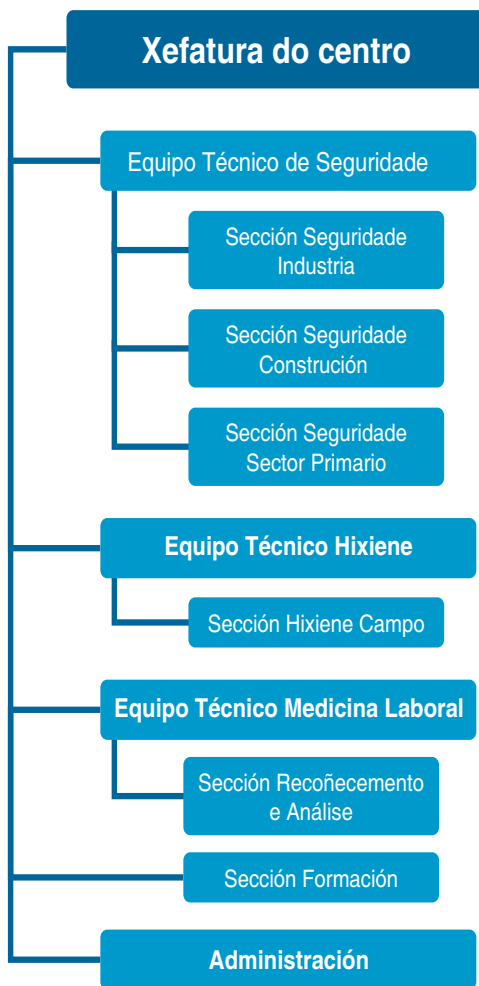
Centro ISSGA Lugo

Centro ISSGA Ourense

Centro ISSGA Pontevedra

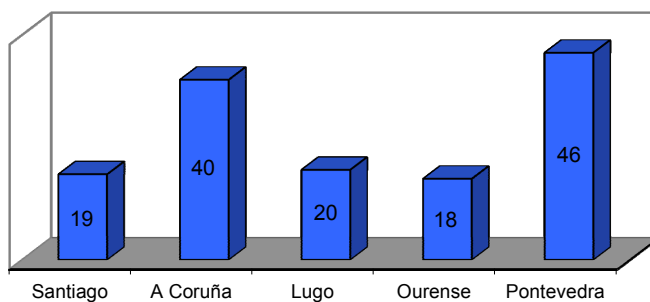
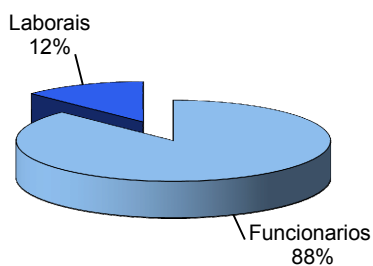
2. Recursos

2.1. Recursos humanos

Para a xestión das súas funcións, o ISSGA conta cun cadro de persoal formado por 143 persoas, das que un 12,59% é persoal laboral e un 87,41%, funcionario. O 86,71% traballa nos centros territoriais e o 13,29% na sede da Dirección.

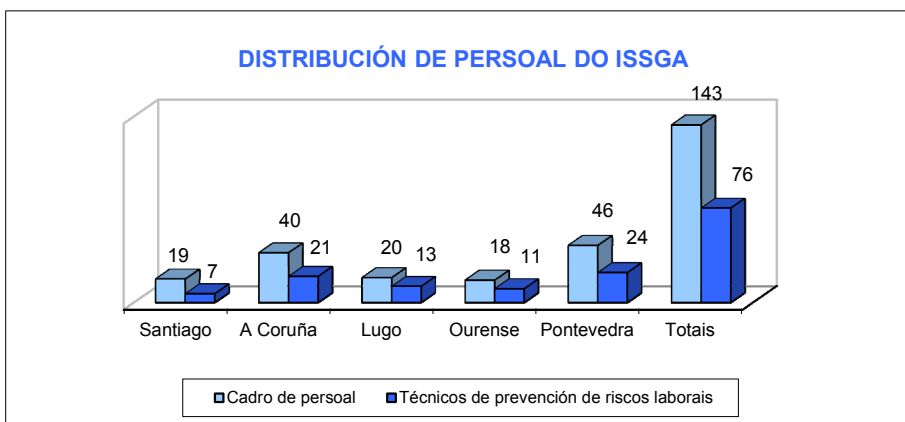
A creación do organismo autónomo e a posta en marcha da súa estrutura orgánica e unidades administrativas supuxo a necesidade de creación de determinados postos de traballo que, xunto coa integración do persoal dos centros territoriais, deu lugar a unha modificación da relación de postos de traballo da Consellería de Traballo e Benestar que foi aprobada polo Consello da Xunta de Galicia do 30 de outubro de 2008 e publicada no DOG do 14 de novembro.

SEDES	Funcionarios	Laborais	Totais
Santiago	19	0	19
A Coruña	33	7	40
Lugo	17	3	20
Ourense	15	3	18
Pontevedra	41	5	46
Totais	125	18	143

DISTRIBUCIÓN POR SEDES DO ISSGA**DISTRIBUCIÓN POR CATEGORÍA DE PERSOAL**

Os postos de persoal técnico de prevención de riscos laborais supoñen unha porcentaxe significativa respecto ao total do cadro de persoal, tal e como se reflicte no cadro da páxina seguinte.

Sedes	Cadro de persoal	Cubertos	Técnicos de prevención de riscos laborais	Cubertos	Porcentaxe de técnicos
Santiago	19	17	7	6	36,84 %
A Coruña	40	34	21	18	52,5 %
Lugo	20	18	13	12	65%
Ourense	18	17	11	10	61,1 %
Pontevedra	46	34	24	16	52,17 %
Totais	143	120	76	62	53,14 %

Na sede da Dirección do ISSGA, a través da Subdirección Xeral de Administración e Persoal, realízanse as tarefas propias da xestión do persoal mediante o programa informático CEPAL. Realízase toda a tramitación administrativa relacionada co persoal: tomas de posesión e cesamentos, redacción dos contratos do persoal laboral e prórrogas, licenzas e permisos, xestión das altas e baixas na Seguridade Social, incapacidades temporais, partes de alta, baixa e confirmación, etc.

2.2. Recursos económicos

O orzamento do ISSGA vén dado pola correspondente transferencia de crédito da Dirección Xeral de Traballo e Economía Social da Consellería de Traballo e Benestar.

O importe transferido correspóndese co orzamento de ingresos do que o instituto dispón para a execución das súas actuacións durante o exercicio económico do 2013, para facer fronte aos gastos de persoal, funcionamento e operatividade dos servizos centrais e dos centros territoriais e investimentos de carácter material e inmaterial, así como para o cumprimento das accións incluídas no Plan anual de actividades do instituto.

ORZAMENTO DE INGRESOS (en euros)	
ADMINISTRACIÓN XERAL - CAP III	480
ADMINISTRACIÓN XERAL - CAP IV	5.530.810
ADMINISTRACIÓN XERAL - CAP V	5.000
ADMINISTRACIÓN XERAL - CAP VII	863.052
TOTAL	6.399.342

ORZAMENTO DE GASTOS (en euros)	
CAPÍTULO I. GASTOS PERSOAL	4.857.484
CAPÍTULO II. GASTOS BENS CORRENTES E SERVIZOS	678.806
CAPÍTULO VI. INVESTIMENTOS REAIS:	
Programa 324B	857.052
Programa 581A (Plan galego estatística)	6.000
TOTAL	6.399.342

2.3. Instalación e dotación de medios

Contratación

Ao instituto correspóndelle a xestión dos expedientes de contratación incluídos dentro do ámbito da súa competencia. No ano 2013 desenvóléronse as seguintes actuacións:

- Prórroga do contrato do servizo de limpeza do centro do ISSGA de Pontevedra (Expte. PA 2/2012).
- Contratación por lotes, polo procedemento aberto e tramitación ordinaria, dun servizo de formación en materia de prevención de riscos laborais en actividades do sector agrogandeiro e forestal (Expte. PA 1/2013).
- Contratación polo procedemento negociado sen publicidade do servizo consistente na organización e impartición de talleres teórico-prácticos de prevención en riscos músculo esqueléticos dirixidos a traballadores/as do sector da pesca artesanal e afíns (Expte. PN 1/2013).
- Adxudicouse a contratación, polo procedemento aberto, multicriterio e tramitación ordinaria, do servizo de limpeza do centro do ISSGA da Coruña (Expte PA 2/2013).

Así mesmo, participouse nos seguintes procedementos de contratación centralizada:

- Subministración sucesiva por prezos unitarios e a través de tarxetas con soporte magnético, de combustible de automoción para os vehículos de varios departamentos da Xunta de Galicia (Expte. SUSE 05-PL).
- Subministración de enerxía eléctrica aos centros de consumo da REDEXGA, polo procedemento negociado con publicidade (Expte. 01/2013 SX)

Informatización

Co obxectivo de contar cun sistema que sirva de apoio á xestión eficaz do organismo, e de acordo coas novas tecnoloxías, o instituto realizou as seguintes actuacións nesta área co apoio da Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia (Amtega):

- Infraestruturas e redes:
 - Instalouse un servidor de ficheiros no Centro de Pontevedra, por mor dos problemas de acceso á rede que presentaba o anterior, trasladando a este os ficheiros do servidor do ISSGA na Amtega.
- Aplicacións e bases de datos:
 - Automatización dos procedementos para a xestión das enquisas sobre a carta de servizos: atención a consultas, revisións médicas, xornadas técnicas, actividades formativas, actividades formativas mediante teleformación, e Escola Galega de Prevención. Esta automatización aplícase a todo o proceso, de principio a fin, dende a recollida de datos ata o seu almacenamento e procesamento.
 - Posta en produción da nova web do ISSGA, que incorpora importantes melloras respecto á anterior web, tanto dende o punto de vista de plataforma tecnolóxica, como dende o punto de vista dos usuarios en canto ao que se refire aos aspectos de manexo, accesibilidade, presentación e imaxe corporativa.
 - Laboratorio de Hixiene Analítica:
 - Deseño, desenvolvemento e implantación de novos aplicativos: “metais en sangue” e “metais en ouriños”.
 - Evolucións e melloras en aplicativos xa existentes: cromatografía, gravimetría e metais.
 - Adaptación dos aplicativos de metais e gravimetría para o cumprimento dos requisitos de auditoría para a certificación ENAC.
 - Melloras técnicas e funcionais no aplicativo de Investigación de accidentes. As melloras están fundamentalmente dirixidas á mellora da robustez da aplicación, tanto dende o punto de

vista de fiabilidade como de calidade de datos, con un obxectivo último de facilitar o traballo diario dos usuarios.

- Área de medicina laboral: análise da calidade de datos, e conseguinte depuración, na base de datos do proxecto de saúde de marisqueo a pé, así como incorporación de melloras no aplicativo correspondente.
- Deseño, desenvolvemento e posta en produción do novo aplicativo para o rexistro e seguimento das obras e traballos de manipulación de amianto na Comunidade Autónoma de Galicia.
- E, de maneira xeral, mantemento, soporte, evolución e explotación relativos aos diferentes aplicativos e bases de datos manexados dende as áreas funcionais do ISSGA.

Sede da dirección e centros do ISSGA

Deuse continuidade ás necesidades de equipamento e adecuación das instalacións do ISSGA.

Así, no edificio da Casa da Parra en Santiago de Compostela realizouse unha reposición da carpintería e adquiriuse mobiliario para almacenaxe.

No centro da Coruña adquiríronse 5 mostreadores IOM e 4 Button. para o Departamento de Hixiene.

No centro de Lugo realizáronse unhas melloras nas instalacións da planta baixa e adquiriuse unha padiola para o Departamento de Medicina Laboral

No centro de Ourense tivo que repararse o muro da entrada como consecuencia dun sinistro e adquiriuse unha fotocopiadora.

No centro de Pontevedra executáronse as obras de impermeabilización das terrazas do edificio e adquiriuse un SAI.

2.4. Mellora da calidade

O instituto comezou a elaborar no ano 2012 a súa Carta de Servizos cunha dobre finalidade: dar unha información transparente aos seus usuarios sobre os servizos que se prestan e adoptar compromisos para a unha mellora continua. A través deste instrumento de calidade póñense de manifesto cales son as expectativas dos cidadáns en relación aos diferentes servizos que lles presta o ISSGA, favorecendo a adopción daquelas medidas que fagan o seu traballo máis eficaz e eficiente.

Ao longo do ano 2013 profundouse no proceso de elaboración da carta, coa realización de 5 enquisas sobre determinadas actividades do organismo: actividades formativas, atención a consultas, Escola Galega de Prevención, revisións médicas e xornadas. Tamén se obtivo información sobre o nivel real de cumprimento das expectativas derivadas tanto da realización das enquisas como das indicadas no seo do grupo focal, co obxecto de poder asumir compromisos concretos e asumibles polo instituto.

Non obstante, e a pesar do camiño percorrido ata o momento, formulouse a necesidade de reorientar todo o proceso para identificar máis claramente os servizos que o ISSGA pode ofrecer e que os usuarios poden solicitar, que determina que se pospoña no tempo a elaboración dunha carta auditada para poder realizar inicialmente unha carta base.

3. Actividade institucional

3.1. Accións de promoción: campañas, actos de presentación e participación en congresos e outros foros

Leváronse a cabo distintas accións de promoción, divulgación e sensibilización:

- **Promoción da prevención de riscos laborais a través da Escola de Prevención Galega**

A Escola Galega de Prevención inclúe un itinerario de riscos no fogar, na rúa, na escola e no traballo futuro para achegar a mensaxe da prevención aos nenos e nenas galegas. Co deseño de actividades en colaboración coa Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria para escolares de educación primaria, constitúe unha actividade itinerante para inculcar e espallar nas primeiras idades a vocación preventiva dun xeito didáctico, ameno e divertido e que os rapaces aprendan a integrar a prevención no día a día e actúen de correo de transmisión desta concienciación cara aos seus maiores. No pasado ano as súas actividades desenvolvéronse no centro do ISSGA en Lugo.

- **Programa de Desenvolvemento Rural Sostible**

O Real decreto 752/2010, do 4 de xuño, polo que se aproba o primeiro programa de desenvolvemento rural sustentable en aplicación da Lei 45/2007, do 13 do decembro, para o desenvolvemento sostible do medio rural, recolle como unha das actuacións do programa a 1.22.-CA.3 relativa a información e

formación profesional ocupacional e continua dos traballadores.

Ao amparo do convenio asinado o 7 de maio de 2012 entre a Administración xeral do Estado e a Comunidade Autónoma de Galicia para o período 2012-2016, o ISSGA desenvolveu distintas accións formativas e informativas de acordo cos plans de zonas rurais.

Programa de desenvolvemento rural sustentable
4 cursos de prevención de riscos no traballo a bordo de buques de pesca
17 talleres de prevención en riscos musculoesqueléticos dirixidos a traballadores/as do sector da pesca artesanal e afíns
2 cursos básico de prevención de riscos laborais de 50 h para percebeiros
1 curso básico de prevención de riscos laborais de 50 h para recolectores de recursos específicos con técnicas de mergullo
9 cursos de prevención de riscos laborais no manexo de maquinaria agrícola. Manexo práctico do tractor e os seus apeiros
6 cursos de prevención de riscos laborais no manexo de maquinaria forestal. Manexo práctico de motoserra e rozadoira
9 cursos de prevención de riscos laborais en pequenas explotacións agrícolas
9 cursos de prevención de riscos laborais nas pequenas explotacións agrogandeiras
10 cursos de prevención de riscos laborais en adegas e tarefas vitivinícolas
2 xornadas técnicas sobre prevención en horta e invernadoiros. Equipos de aplicación de fitosanitarios
1 obradoiro sobre a seguridade na maquinaria, as enfermidades profesionais e os riscos na xestión de residuos nas explotacións agrarias
1 obradoiro da presentación da colección do ISSGA: prevención fronte aos riscos nos traballos do sector agroforestal
1 obradoiro sobre o ISSGA cos traballadores autónomos do agro

Programa de desenvolvemento rural sustentable
Publicación Lembra sobre prevención de riscos laborais na pesca
Publicación de prevención fronte aos riscos no sector agroforestal
Publicación Lembra sobre prevención de riscos na extracción de recursos específicos
Publicación Os Atende sobre prevención de riscos no manexo de fertilizantes
Folla de prevención sobre a motoserra
Manual do alumno e DVD sobre prevención de danos musculoesqueléticos nas traballadoras do mar
DVD sobre prevención de riscos no traballo cos equipos instalados a bordo dos buques de pesca
Memoria USB sobre prevención fronte aos riscos no sector agroforestal

- **Acto sobre a creación do Observatorio Galego de seguridade das persoas consumidoras organizado polo Instituto Galego de Consumo**
Santiago de Compostela, 7 de marzo
- **Presentación aos medios de comunicación do Plan de actividades 2013 e avance dos datos da sinistralidade laboral en Galicia no 2012**
Santiago de Compostela, 12 de marzo
- **Acto de sinatura do acordo marco de colaboración co Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia en materia de prevención de riscos laborais**
Santiago de Compostela, 4 de abril

- **Acto de celebración do 35 aniversario da Asociación de Industriais Metalúrxicos de Galicia**
Mondariz, 5 de abril
- **XIV Xornadas Galegas sobre Condicións de Traballo e Saúde**
Ferrol, 24, 25 e 26 de abril
Participación institucional. Relatorio da directora do ISSGA sobre o Plan de actividades do ISSGA no 2013.
- **Previsel. 8º Salón da prevención e seguridade laboral**
Ourense, 25 e 26 de abril
Caseta e participación técnica e institucional da directora do ISSGA como presidenta do Comité Asesor.
- **Presentación aos medios de comunicación sobre enfermidades profesionais, con motivo da celebración do Día Mundial da Seguridade e Saúde no Traballo**
Santiago de Compostela, 26 de abril
- **Declaración Institucional da Xunta de Galicia con motivo do Día Mundial da Seguridade e Saúde no Traballo**
28 de abril
- **Mesa redonda sobre integración da prevención de riscos laborais na pesca e oportunidades de mellora organizada polo Instituto Nacional de Seguridade e Hixiene no Traballo**
Sevilla, 14 de maio
Participación institucional. Relatorio do xefe do centro ISSGA de Pontevedra
- **Xornada sobre a igualdade na empresa como estratexia de xestión organizada pola Consellería de Traballo e Benestar**

Santiago de Compostela, 16 de xuño

Participación institucional. Relatorio do subdirector técnico e de planificación do ISSGA.

- **XV Xornadas de Saúde Laboral e Prevención de Riscos organizadas pola Sociedade Castelá de Medicina e Seguridade no Traballo**

Madrid, 20 de xuño

Participación institucional. Relatorio da directora do ISSGA na mesa redonda sobre os plans autonómicos en saúde laboral e prevención de riscos laborais.

- **Día do cooperativismo galego 2013 organizado polo Consello Galego de Cooperativas**

Ames, 6 de xullo

- **Acto de sinatura do acordo marco de colaboración coa Cooperativa de Armadores de Pesca do Porto de Vigo en materia de prevención de riscos laborais no sector da pesca**

Redondela, 24 de xullo

- **Acto de celebración do 40 aniversario de GKN Driveline Vigo**

Vigo, 26 de setembro

- **Acto de sinatura do acordo marco de colaboración co Consello Galego de Colexios Veterinarios en materia de prevención de riscos laborais**

A Coruña, 4 de outubro

- **Presentación aos medios de comunicación da Plataforma de mobilidade para a prevención de riscos laborais no tráfico**

Santiago de Compostela, 9 de outubro

- **Presentación aos medios de comunicación do audiovisual do instituto “Virando Aparellos”**

Vigo, 21 de outubro

- **Semana Europea para a Seguridade e Saúde no Traballo promovida pola Axencia Europea para a Seguridade e a Saúde no Traballo**

Lugo, A Coruña e Ourense, 22, 23 e 25 de outubro

Organización e participación técnica.

- **Congreso Internacional de Xuventude organizado pola Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado**

Ribeira, 25 e 26 de outubro

- **Xornada sobre novas ocupacións e tarefas emerxentes: guía de medidas preventivas a adoptar organizada pola Confederación de Empresarios de Pontevedra**

Vigo, 28 de outubro

Participación institucional. Relatorio do subdirector técnico e de planificación do ISSGA.

- **IV Seminario Seveso**

Santiago de Compostela, 28 e 29 de outubro

Participación técnica.

- **Xornada “Avanzando en igualdade” organizada polo Consello Galego de Relacións Laborais**

Santiago de Compostela, 30 de outubro

Participación institucional. Relatorio do subdirector técnico e de planificación do ISSGA.

- Acto de sinatura do protocolo de colaboración coas mutuas de accidentes de traballo e enfermidades profesionais Fre-map e Asepeyo en materia de prevención de riscos laborais no sector pesqueiro

Redondela, 12 de novembro

- Presentación aos medios de comunicación do documento “Lembra: prevención de riscos na pesca”

Sanxenxo, 13 de novembro

- VII Semana da seguridade e medioambiente organizada por Alcoa

Cervo, 2 a 5 de decembro

Participación técnica e institucional.

3.2. Publicacións

Ao longo deste ano o ISSGA vén de publicar unha serie de documentos que se poden descargar da súa páxina web en formato dixital.

- Follas de Prevención

Publicación periódica, en galego e castelán, en formato papel ou dixital coa que se pretende a divulgación de temas relacionados coa prevención de riscos laborais. Editáronse as seguintes:

- Núm. 35 Accesorios de elevación de cargas (I)
- Núm. 36 Seguridade no ámbito das carretillas elevadoras
- Núm. 37 Seguridade no ámbito das carretillas elevadoras (II)
- Núm. 38 Riscos psicosociais no ámbito educativo: Bullying
- Núm. 39 Accesorios de elevación de cargas (II)

- Núm. 40 A motoserra
- Núm. 41 Avaliación cualitativa de risco biolóxico
- Núm. 42 Accesorios de elevación de cargas (III)

- **Plan de actividades ISSGA 2013**

Comprende as principais liñas de traballo e actuacións técnicas para o ano 2013.

- **Programa de actividades formativas do ISSGA 2013**

Editado en formato papel, tamén esta dispoñible na páxina web.

- **Estudo hixiénico e médico - epidemiolóxico nas canteiras de lousa da provincia de Lugo**

Estudo que se estende a seis empresas do sector da lousa, e máis concretamente aos 13 centros de traballo destas na provincia de Lugo, dos cales 5 son canteiras e 8 naves de elaboración. A maioría destes centros de traballo están empregados nunha das tres zonas produtoras da provincia (Mondoñedo, Quiroga ou Fonsagrada). No momento no que se realizaron as visitas estas empresas empregaban a un total de 233 traballadores.

- **Avance da sinistralidade laboral en Galicia 2012**

Publicación na que se amosan datos de interese estatístico con carácter previo á publicación do Anuario de sinistralidade laboral.

- **Informe de actividade 2012**

Durante o primeiro trimestre do ano elaborouse o informe das actividades realizadas durante todo o ano 2012. Este documento tamén está dispoñible na páxina web do ISSGA.

- **Lembra. Prevención de riscos laborais na pesca**

Colección de 21 fichas en formato A4 e A3 sobre boas prácticas no sector da pesca dende o embarque ata a chegada a porto.

- **Prevención fronte aos riscos no sector agroforestal**

Publicación sobre a prevención de riscos laborais no sector agroforestal na que se describen o emprego da motoserra e diferentes procedementos de tarefas, os riscos e medidas preventivas así como as medidas de protección axeitadas

- **Anuario de sinistralidade laboral en Galicia 2012**

Monografía dedicada á estatística descritiva da sinistralidade laboral en Galicia correspondente ao ano 2012.

- **Guía de vixilancia da saúde no sector pesqueiro. 2ª parte**

A segunda parte da Guía de vixilancia da saúde no sector pesqueiro inclúe unha serie de artes extractivas e actividades relacionadas coa pesca nas que a presenza da muller é predominante e incluso existen sectores con sobrerrepresentación feminina.

- **Memoria USB sobre prevención fronte aos riscos no sector agroforestal**

Memoria USB con contido recompilatorio sobre prevención de riscos laborais no sector agroforestal e na utilización de motoserra e maquinaria agrícola.

- **Lembra. Prevención de riscos na extracción de recursos específicos**

Folleto recordatorio con 11 fichas sobre boas prácticas na prevención de riscos laborais na extracción de recursos específicos na pesca: percebe e mergullo.

- **Virando aparellos. A prevención de riscos no traballo cos equipos instalados a bordo dos buques de pesca**

DVD sobre os equipos de traballo nos buques de pesca.

- Os Atende do ISSGA. Agro. Prevención de riscos no uso de fertilizantes

Folleto recordatorio con 13 fichas para a prevención de riscos laborais no uso de fertilizantes: definición, etiqueta, fichas de datos de seguridade, o traballo con fertilizantes, almacenamento, equipos de protección individual e lexislación.

- Análise das causas dos accidentes laborais graves e mortais 2011

O estudo estrutura e analiza as causas dos accidentes por sector de actividade, tendo en conta as variables da persoa accidentada, da empresa, e en función da organización e actividade preventiva da empresa, entre outras.

3.3. Consultas técnicas

O ISSGA ten establecido un protocolo de resposta ás consultas técnicas que os cidadáns poden formular. Este protocolo pretende dar resposta ás consultas que entran no ISSGA, cun criterio común e un límite de tempo establecido para garantir un estándar de calidade neste servizo.

As consultas técnicas poden chegar ao ISSGA de diversos xeitos, entre os que destacamos:

- Páxina web do ISSGA: na páxina existe unha sección chamada *Contacta connosco* no que o usuario só ten que cubrir un formulario para enviar a súa consulta
- Teléfono: os usuarios poden chamar directamente aos centros territoriais ou á Dirección do ISSGA
- Outros medios: correo postal, escritos ou instancias que entren por rexistro, fax, etc.

O número de consultas técnicas atendidas é o seguinte:

Consultas recibidas a través da web

300

Ademais destas consultas técnicas o ISSGA tamén dá resposta a outro tipo de cuestións relacionadas cos cursos programados e coa dispoñibilidade de material didáctico ou solicitudes de publicacións e outro material impreso.

3.4. Formación interna

Ao longo do ano 2013 realizáronse accións formativas de actualización e mellora para os técnicos do ISSGA.

- **Prevención de riscos laborais de orixe eléctrica**

Formación teórica e práctica sobre prevención nos traballos con risco eléctrico, tanto en alta tensión como en baixa, normativa, distribución da enerxía eléctrica, equipos e traballos habituais, postas á terra e diferenciais.

Asistentes: 35

- **Análise, avaliación e deseño de medios de protección para a seguridade das máquinas**

O obxecto do curso foi a actualización de coñecementos e habilidades relacionadas coa protección de máquinas mediante a axeitada análise, avaliación e deseño dos elementos de protección dun xeito eminentemente práctico.

Asistentes: 32

- **Seminario técnico de formación en prevención de riscos laborais na pesca a técnicos de mutuas de accidentes de traballo**

O obxecto do seminario foi proporcionar o nivel de coñecementos necesario para realizar unha visita técnica de prevención de riscos laborais a un buque de pesca, cunha secuencia correcta que lles permita identificar os riscos e obter unhas conclusións claras e rigorosas coa finalidade de

efectuar un asesoramento técnico que mellore as condicións de seguridade das embarcacións e manteña e aumente a saúde dos pescadores.

Asistentes: 30

3.5. Participación en grupos de traballo e xornadas técnicas e cursos en colaboración con outras entidades

3.5.1. Grupos de traballo de ámbito autonómico

- **Do Consello Galego de Seguridade e Saúde Laboral**

No seo do Consello Galego de Seguridade e Saúde Laboral, acórdase a constitución de dous grupos técnicos de traballo (amianto e silicose) co fin de contribuír á mellora das condicións de traballo e á prevención dos riscos específicos relacionados con cada un dos grupos de traballo, establecendo medidas de asistencia e apoio ás empresas.

- **Grupo de traballo de amianto**

Finalidade: facer un seguimento do grao de cumprimento da normativa sobre amianto na nosa comunidade, e propoñer e impulsar a posta en marcha de actuacións conxuntas para un mellor cumprimento da normativa, ou mesmo impulsar iniciativas xa postas en marcha por organismos ou organizacións empresariais ou sindicais concretas. As actuacións, dirixidas a diferentes colectivos e sectores se é o caso, poderán ser de tipo informativo, de asesoramento, ou de estudo/investigación para a mellora das medidas técnicas de prevención e protección nos traballos con amianto.

- **Grupo de traballo de silicose**

Finalidade: seguimento do grao de cumprimento da normativa aplicable en materia de prevención de riscos laborais nos traballos con

maior exposición a po de sílice na nosa comunidade autónoma. Proponer e impulsar a posta en marcha de actuacións conxuntas para un mellor cumprimento da normativa e dos métodos de avaliación da exposición, sen deixar de lado outros riscos hixiénicos aos que está exposto este sector. Impulsar iniciativas xa postas en marcha por organismos ou organizacións empresariais ou sindicais concretas dirixidas a estes mesmos fins.

- **Do Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral**
 - **Grupo de traballo para establecer as actuacións en materia de prevención de riscos laborais no ámbito educativo**

Finalidade: estudar as actuacións máis idóneas e necesarias para acadar o obxectivo final de integrar a prevención de riscos laborais no ámbito educativo e elevar as propostas de accións ás consellerías con competencia en materia de traballo e educativa.

- **Comisión permanente de carácter asesor nos aspectos relacionados coa integración da igualdade nas políticas de prevención de riscos laborais**

Por resolución do 20 de setembro de 2010 da dirección do Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral créase a Comisión Permanente de carácter asesor nos aspectos relacionados coa integración da igualdade nas políticas de prevención de riscos laborais, con base no disposto no Decreto 130/2008, do 19 de xuño, polo que se establece a estrutura orgánica e funcional do ISSGA.

A súa finalidade é propoñer as directrices de avaliación do risco para a saúde da traballadora embarazada, que dese a luz recentemente ou en período de lactación; asesorar as actuacións especiais en materia de prevención de riscos sobre sectores laborais feminizados que realice a Administración pública autonómica e atender as peticións de asesoramento que reciba, para o que se facilitarán os criterios e as alternativas para unha correcta aplicación da prevención de riscos laborais.

- **Outros**

- **Grupo de traballo VLA-ED por inhalación de po e sílice**

Finalidade: obter información sobre as tecnoloxías e procesos de traballo que minimicen as concentracións de po nos lugares de traballo expostos ao po de sílice cristalina. Neste grupo participou tamén a Dirección Xeral de Industria, Enerxía e Minas, o Instituto Nacional de Silicose, a Mutua Fremap e representantes dos sectores da lousa, areas e granitos.

- **Grupo de traballo sobre novo decreto de residuos sanitarios**

Finalidade: elaboración dun novo decreto de xestión de residuos sanitarios da Comunidade Autónoma de Galicia.

3.5.2. Grupos de traballo de ámbito estatal

- **Comisión Nacional de Seguridade e Saúde no Traballo**

A Comisión Nacional de Seguridade e Saúde no Traballo (CNSST) é o órgano colexiado asesor das administracións públicas na formulación das políticas de prevención e o órgano de participación institucional en materia de seguridade e saúde no traballo (artigo 13 da Lei de prevención de riscos laborais).

Para o desempeño dos seus labores, a CNSST funciona en pleno, en comisión permanente e en grupos de traballo, conforme a normativa que establece o seu regulamento de funcionamento interno.

É de destacar a intensa actividade dos grupos de traballo, grazas á cal se presentaron ao pleno propostas e documentos de traballo que abordan a situación de prevención de riscos laborais en diferentes sectores de actividade e, propoñen á súa vez, medidas tendentes á mellora das condicións de seguridade e saúde dos traballadores.

Estes son os grupos de traballo nos que traballa algún membro do ISSGA representando á nosa comunidade autónoma:

- **Grupo de traballo da Estratexia española de seguridade e saúde no traballo**

Finalidade: seguimento das accións incluídas na Estratexia española de seguridade e saúde no traballo e avaliación do cumprimento dos seus obxectivos.

- **Grupo de traballo da educación e formación en prevención de riscos laborais**

Finalidade: formular propostas encamiñadas a potenciar a formación en materia de prevención de riscos laborais que permitan desenvolver o establecido no obxectivo 6 da Estratexia española de seguridade e saúde no traballo (2007-2012): a elaboración e implantación do Plan nacional de formación.

- **Grupo de traballo do amianto**

Finalidade: estudo da evolución da situación española sobre riscos e patoloxía por amianto, así como ao seguimento sobre o cumprimento e a eficacia do preceptuado pola normativa sobre amianto, para o que se propón a adopción de medidas sobre a prevención fronte aos devanditos riscos ou, no seu caso, a modificación e actualización da citada normativa.

- **Grupo de traballo dos traballadores autónomos**

Finalidade: estudo das condicións de seguridade e saúde no traballo deste colectivo e proposta de liñas de investigación coa promoción e o apoio da prevención, a realización de campañas de información, a formación preventiva e a cualificación suficiente deste colectivo e o acceso á vixilancia específica da saúde.

- **Grupo de traballo da construción**

Finalidade: a análise e seguimento da aplicación da normativa de prevención de riscos laborais ao sector da construción.

- **Grupo de traballo do sector agrario**

Finalidade: estudo e seguimento da aplicación da normativa preventiva no sector agrario.

Hai tres subgrupos que funcionan asociados a este grupo nos que tamén participa o ISSGA:

- Subgrupo Vixilancia da saúde no sector agrario
- Subgrupo Riscos laborais e xénero no sector agrario
- Subgrupo Maquinaria agrícola

• Grupo de traballo do Plan Prevea

Finalidade: implantación e desenvolvemento do denominado Plan Prevea (programa voluntario de redución de accidentes). Os traballos deste grupo orientáronse aos seguintes obxectivos:

- Deseño da estratexia de implantación do programa experimental nas comunidades autónomas, en caso de acordo nese sentido polos órganos de coordinación da Inspección de Traballo e Seguridade Social-comunidades autónomas, logo de consultar a Comisión Consultiva Tripartita da Inspección de Traballo e Seguridade Social.
- Seguimento dos resultados obtidos polo programa ao longo do período de aplicación da Estratexia 2007-2012.

• Grupo de traballo dos valores límite

Finalidade: implantar e actualizar anualmente un sistema nacional de valores límite indicativos, referidos á exposición a axentes químicos no ambiente de traballo, co fin de prever os posibles riscos que puidesen entrañar para os traballadores.

Cada ano o grupo eleva ao pleno para a súa aprobación o documento *Límites de exposición profesional para axentes químicos en España*.

• Grupo de traballo dos trastornos musculoesqueléticos

Finalidade: elaboración dun plan de acción para reducir os trastornos musculoesqueléticos. Os traballos deste grupo oriéntanse aos seguintes obxectivos:

- Análise dos estudos realizados e das fontes de información das que dispoñen as administracións públicas, sobre accidentes de traballo notificados por sobreesforzos.
- Análise das ferramentas, métodos, estudos técnicos, así como material de difusión sobre trastornos musculoesqueléticos que elaboraron os distintos axentes e administracións dedicadas á prevención, co obxecto de coñecer o estado de situación e propoñer accións de mellora.
- Fomentar a coordinación e cooperación entre as administracións públicas e entidades privadas.

- **Grupo de traballo dos riscos psicosociais**

Finalidade: análise e seguimento das políticas públicas desenvolvidas en relación cos riscos psicosociais, plan de actuación destinado a sensibilización destes riscos e proposta das medidas oportunas.

- **Grupo de traballo da seguridade viaria laboral**

Finalidade: estudo dos accidentes de tráfico laborais. Os traballos deste grupo oríentanse aos seguintes obxectivos:

- Analizar os datos estatísticos dos accidentes de tráfico laborais.
- Analizar a problemática derivada dos accidentes de tráfico laborais en xornada de traballo e propoñer medidas que se deban adoptar.

- **Comité técnico Mixto do Ministerio de Emprego e Seguridade Social-CCAA propostos polo INSHT ás comunidades autónomas**

- **Grupo de traballo: Base de situacións de traballo- caracterización de situacións de exposición a axentes químicos**

Finalidade: crear unha base de datos de situacións de traballo que impliquen exposición potencial a axentes químicos e que sirva de consulta e referencia en situacións reais similares ás que describa a base.

- **Grupo de unificación de criterios estatísticos de sinistralidade laboral**

Finalidade: detección e solución dos problemas detectados na tramitación dos partes de accidente de traballo, discutir posibles melloras no sistema. Consegui-ur unha metodoloxía común para a elaboración das estatísticas de sinistralidade laboral.

- **Rede de institutos públicos para a investigación de prevención de riscos laborais**

Finalidade: búscase potenciar a capacidade técnica dos institutos de prevención de riscos, mediante a coordinación de actividades que poida considerarse de investigación, para evitar redundancias e mellorar o aforro en custos mediante traballos de colaboración, así como busca de financiamento dos traballos de investigación que se propoñan e se consideren de interese para a rede.

- **Grupo base de situacións perigosas en máquinas (BSTPMAQ)**

Finalidade: recoller situacións perigosas de traballo con máquinas, seleccionalas, analízalas realizando unha avaliación de riscos que permita unificar os criterios aplicables en cada caso e definir as medidas preventivas correspondentes, de maneira que sexan un modelo que se ha seguir para os que estean expostos a situacións semellantes. Especialmente dirixido a pequenas e medianas empresas, microempresas e traballadores autónomos.

- **Grupo de traballo: Análise cualitativa da mortalidade por accidente de traballo**

Finalidade: coñecer as causas dos accidentes de traballo e as características asociadas relevantes para a súa prevención. Na actualidade recollen información sobre os accidentes graves ocorridos e mortais, de acordo cos cambios metodolóxicos introducidos a partir do 01/01/08.

- **Grupo de traballo: Amianto**

Finalidade: aplicación do Real decreto 396/2006 nas diferentes comunidades autónomas. Unificación de criterios.

- **Aenor (Asociación Española de Normalización)**

- **Comité Técnico AEN/CTN81 "Prevención e Medios de Protección Persoal e Colectiva no Traballo"**
- **Grupo de traballo de Amianto de Aenor**

- **Outros**

- **Grupo RICISST (Rede de Institutos e Centros de Investigación en Seguridade e Saúde no Traballo)**

Finalidade: elaboración dun documento sobre a evidencia científica en cancro de pulmón por exposición laboral á sílice cristalina.

3.5.3. Grupos de traballo con outras comunidades autónomas

- **Grupo sector pesqueiro dos institutos de seguridade e saúde laboral da costa cantábrica**

Finalidade: elaborar e divulgar documentación para a vixilancia da saúde no sector pesqueiro.

3.5.4. Xornadas técnicas e cursos en colaboración con outras entidades

O ISSGA colaborou na organización de actividades formativas coas entidades que se relacionan.

Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria

ISSGA. Santiago de Compostela

- Curso sobre a prevención de riscos laborais nos traballos de laboratorio: manipulación de produtos químicos e biolóxicos

Centro ISSGA. Lugo

- Charlas sobre primeiros auxilios de prevención de riscos laborais ao CIFP Lugo
- Charla sobre marco normativo, riscos hixiénicos e primeiros auxilios no IES Lois Peña Novo
- Charla sobre primeiros auxilios no IES San Sillao
- Charla sobre primeiros auxilios e manipulación de enfermos no IES Xograr Alfonso Gómez
- Charla sobre primeiros auxilios no IES Lucus Augusti

Centro ISSGA. Pontevedra

- Charla sobre principios básicos sobre primeiros auxilios no IES Teis

Consellería de Sanidade

Centro ISSGA. Ourense

- Xornada técnica na que se presentou o informe de saúde laboral en España de 2001-2010

Consellería do Medio Rural e do Mar

Centro ISSGA. Ourense

- Curso de aplicador de fitosanitarios. Nivel cualificado

Deputación de Ourense

Centro ISSGA. Ourense

- Curso de aplicador de fitosanitarios. Nivel cualificado

Egap – Servizo de Prevención de Riscos Laborais da Vicepresidencia e Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza da Xunta de Galicia

Centro ISSGA. Ourense

- Curso Prevención de riscos laborais: primeiros auxilios e loita contra incendios

Concellos de Burela, Xove e Cervo

Centro ISSGA. Lugo

- Charla sobre marco normativo. Riscos construción e xardinería. Primeiros auxilios no Obradoiro de emprego Sendas de Burela, Xove e Lago

Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación

Centro ISSGA. Pontevedra

- III Congreso de mulleres na pesca

Instituto Nacional de Seguridade e Hixiene no Traballo

Centro ISSGA. Pontevedra

- Mesa redonda sobre integración da prevención de riscos laborais na pesca. Oportunidades de mellora

Comisiones Obreras - CCOO

Centro ISSGA. Ourense

- Xornada sobre saúde laboral e negociación colectiva

Unión General de Trabajadores - UGT

Centro ISSGA. Ourense

- Xornada técnica de prevención de riscos laborais
- Xornada técnica de prevención de riscos laborais sobre traballadores sensibles

Centro ISSGA. Pontevedra

- Xornada técnica de prevención de riscos laborais

Confederación Intersindical Galega - CIG

Centro ISSGA. Ourense

- Xornada técnica sobre o acoso psicológico no eido laboral
- Xornada técnica sobre o deterioro da saúde no traballo. Trastornos músculo-esqueléticos e outras doenzas

ISSGA. Santiago de Compostela

- Xornada técnica riscos psicosociais no sector de fabricación de automóviles

Central Sindical Independiente y de Funcionarios – CSI-CSIF

Centro ISSGA. Ourense

- Xornada técnica sobre psicoloxía na aula

Confederación de Empresarios da Coruña

Centro ISSGA. Pontevedra

- Mesa redonda sobre responsabilidades dos consignatarios de buques na coordinación de actividades preventivas

Confederación de Empresarios de Pontevedra

Centro ISSGA. Pontevedra

- Xornada técnica sobre aspectos preventivos no transporte por estrada

Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia

ISSGA. Santiago de Compostela

- Xornada técnica sobre o rol da psicoloxía na prevención de riscos laborais

Asociación de Empresarios da Construción da Coruña – Consellería de Traballo e Benestar e Concello de Fisterra

Centro ISSGA. A Coruña

- Xornada técnica sobre prevención de riscos na construción

Cooperativa de Armadores de Vigo - ARVI

Centro ISSGA. Pontevedra

- Xornada técnica sobre os riscos marítimos e a responsabilidade do armador
- Presentación audiovisual Virando Aparellos. Equipos de traballo a bordo dos buques de pesca

Federación galega e provinciais de confrarías de pescadores

Centro ISSGA. Pontevedra

- Presentación manual Lembra. Prevención de riscos na pesca

Fundación Expomar

Centro ISSGA. Pontevedra

- XV Feira monográfica náutico pesqueira

Fundación Inade

Centro ISSGA. Pontevedra

- Xornada técnica sobre o contrato de seguro de accidentes

Aprosal

Centro ISSGA. Pontevedra

- Xornada técnica sobre o proceso de internacionalización da prevención para empresas

Asociación Provincial de Empresarios da Construción de Ourense

Centro ISSGA. Ourense

- Xornadas técnicas de PRL

Confraría Santa Tecla

Centro ISSGA. Pontevedra

- Xornada formativa sobre seguridade nos traballos de extracción do percebe

Fremap

Centro ISSGA. A Coruña

- Taller sobre o aniversario da reforma laboral e a súa repercusión nas prestacións da Seguridade Social
- Taller sobre a análise, avaliación e deseño de medios de protección para a seguridade das máquinas

- Xornada técnica sobre manual de seguridade dos útiles de elevación de cargas

Centro ISSGA. Lugo

- Xornada técnica sobre prevención de riscos laborais no almacenamento de produtos químicos
- Xornada técnica sobre o manual de seguridade dos útiles de elevación de cargas

Centro ISSGA. Ourense

- Xornada técnica sobre o manual de seguridade dos útiles de elevación de cargas

Centro ISSGA. Pontevedra

- Xornada técnica sobre os plans de mobilidade viaria na empresa. Xestión e incentivos.
- Xornada técnica sobre estres e síndrome de burnout como riscos profesionais: procedemento de avaliación
- Xornada técnica sobre xestión integrada da seguridade e saúde laboral mediante o liderado visible

Mugatra Sociedade de Prevención

Centro ISSGA. Pontevedra

- Curso básico de prevención de riscos laborais

Fundación laboral da construción

Centro ISSGA. A Coruña

- Curso montaxe e desmontaxe de estadas apoiadas
- Xornada técnica sobre condicións de seguridade e saúde en obras de rehabilitación e construción

Alcoa

Centro ISSGA. Lugo

- VII Semana Seguridade e Medioambiente

Gas Natural Fenosa

Centro ISSGA. Ourense

- Curso de operacións de rede

Centro ISSGA. Pontevedra

- Curso sobre prevención de riscos laborais de orixe eléctrica
- Curso de seguridade en execución de traballo en baixa tensión
- Curso sobre sensibilización OHSAS

Gas Natural Fenosa / Segade

Centro ISSGA. Ourense

- Xornada sobre risco eléctrico

Gas Natural Fenosa / Hermanos Fraguas

Centro ISSGA. Ourense

- Curso sobre risco eléctrico

Repsol e Consellería de Traballo e Benestar

Centro ISSGA. Ourense

- Curso de seguridade e medio ambiente no coidado de caldeiras

Syngenta Agro, S.A.

Centro ISSGA. Pontevedra

- Participación no simulacro de activación de Plan de Emerxencia Exterior

Feira de Mostras de Galicia - FEMAGA

Centro ISSGA. A Coruña

- Xornada técnica sobre o ISSGA cos traballadores autónomos do agro

Previsel

Centro ISSGA. Ourense

- Obradoiros sobre seguridade na maquinaria, as enfermidades profesionais e os riscos na xestión de residuos nas explotacións agrarias
- Obradoiro sobre presentación da colección do ISSGA. Prevención fronte aos riscos nos traballos do sector agroforestal

4. Relacións con outros organismos

4.1. Convenios

- Convenio de colaboración entre a Escola Galega de Administración Pública (EGAP) e o Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral (ISSGA) para o desenvolvemento de actividades de formación, divulgación e investigación en materia de prevención de riscos laborais. Data da sinatura: 25.01.2013
- Acordo marco de colaboración entre o Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral e o Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia, para a promoción e colaboración en actuacións de seguridade e saúde no traballo. Data da sinatura: 04.04.2013
- Acordo marco de colaboración entre o Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral e a Cooperativa de Armadores de Pesca do Porto de Vigo, Sociedade Cooperativa Galega (ARVI) en materia de prevención de riscos laborais no sector da pesca litoral, altura e gran altura. Data da sinatura: 24.07.2013
- Acordo marco de colaboración entre o Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral e o Consello Galego de Colexios Veterinarios, para a promoción e colaboración en actuacións de seguridade e saúde no traballo. Data da sinatura: 04.10.2013

4.2. Coordinación con outros organismos da Administración

Xunta de Galicia

- Dirección Xeral de Traballo e Economía Social da Consellería de Traballo e Benestar
 - Comisión de Goberno do ISSGA
 - Protocolo de coordinación entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Fiscalía de Galicia, para a investigación eficaz e rápida dos delitos contra a vida, a saúde e a integridade física dos traballadores, así como para a execución efectiva das sentenzas condenatorias

- Dirección Xeral de Emerxencias e Interior da Vicepresidencia e Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza
 - Rede de Comunicación dos Accidentes Laborais (112)
 - Grupos de acción dos Plans de emerxencia exterior de Galicia

- Dirección Xeral de Relacións Institucionais e Parlamentarias da Vicepresidencia e Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza
 - Remisión da memoria anual referida ao período de actividades do ano 2012 conforme ao artigo 13 da Lei 14/2007

- Secretaría Xeral Técnica da Vicepresidencia e Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza
 - Proxecto piloto de riscos psicosociais en colaboración co Servizo de Prevención de Riscos Laborais

- Escola Galega de Administración Pública da Vicepresidencia e Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza

- Colaboración na realización de cursos de formación
- Dirección Xeral de Innovación e Xestión da Saúde Pública da Consellería de Sanidade
- Comisión de Goberno do ISSGA
- Desenvolvemento dunha unidade docente de Medicina do Traballo
- Reunións técnicas para a colaboración en investigación de enfermidades profesionais e vixilancia da saúde, incluída a postocupacional, dos traballadores expostos a risco por amianto
- Plataforma de saúde laboral para a comunicación de sospeitas de enfermidade profesional
- Dirección Xeral de Enerxía e Minas da Consellería de Economía e Industria
- Comisión de Goberno do ISSGA
- Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro da Consellería do Medio Rural e do Mar
- Grupo de traballo para a elaboración de material audiovisual sobre o sector pesqueiro

Inspección de Traballo e Seguridade Social (ITSS)

- Plan de actuación en obras singulares e grandes obras
- Protocolo de coordinación entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Fiscalía de Galicia, para a investigación eficaz e rápida dos delitos contra a vida, a saúde e a integridade física dos traballadores, así como para a execución efectiva das sentenzas condenatorias
- Programa Segumar

Instituto Nacional de Seguridade e Hixiene no Traballo (INSHT)

- Presenza no Comité Técnico Mixto INSHT-CCAA

- Presenza na Rede de Institutos de Seguridade e Saúde Laboral
- Asistencia e participación en xornadas
- Colaboración na elaboración de normativa e guías técnicas

Outros institutos de seguridade e saúde laboral

- Instituto Vasco de Seguridade e Saúde Laborais (Osalan), Instituto Cántabro de Seguridade e Saúde no Traballo (Icasst) e Instituto Asturiano de Prevención de Riscos Laborais (IAPRL)
- Elaboración de guías técnicas de vixilancia da saúde e ergonómia na pesca
- Instituto Asturiano de Prevención de Riscos Laborais (IAPRL)
- Mapa de risco químico

Outros organismos

- Ministerio de Emprego e Seguridade Social
- Equipos de valoración de incapacidade (EVI)
- Determinación de coeficientes redutores
- Axencia Europea para a Seguridade e Saúde no Traballo
- Rede Europea e Rede Nacional de Seguridade e Saúde no Traballo
- Fundación para a prevención de riscos laborais
- Colaboración no ámbito da formación

5. Actuación técnica

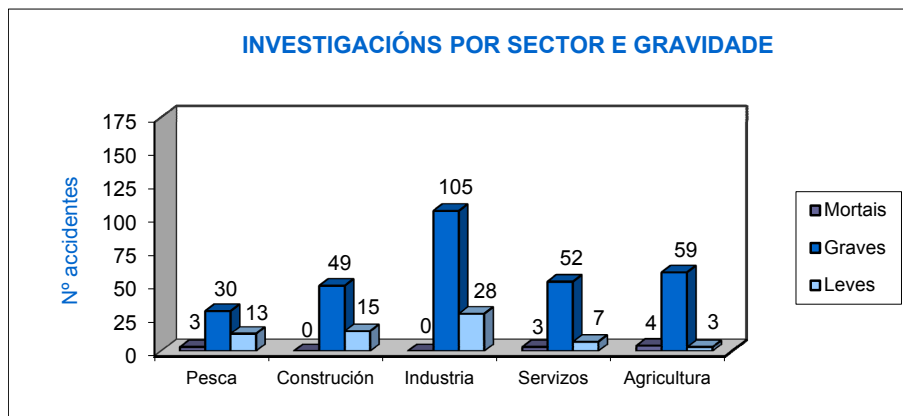
5.1. Tarefas de investigación e asistencia técnica (Artigo 3, parágrafo 2b da Lei 14/2007)

Lévanse a cabo as seguintes actuacións:

5.1.1. Investigación de accidentes leves, graves e mortais (Lei 14/2007 funcións ISSGA artigo 4a, 4f)

A investigación dos accidentes de traballo permite coñecer as causas que os provocan e, en consecuencia, desenvolver a súa prevención dun xeito xenérico mediante a formulación de plans e programas de redución baseados na análise dos datos derivados das investigacións. Ademais, considerados individualmente, os informes técnicos da investigación servirán de apoio ás autoridades laboral, sanitaria ou xudicial, no exercicio das súas competencias, para a esixencia das responsabilidades dos incumprimentos que se poidan constatar, e a súa conseguinte depuración.

Investigacións de accidentes	Mortais	Graves	Leves	Totais
Pesca	3	30	13	46
Construción	-	49	15	64
Industria	-	105	28	133
Servizos	3	52	7	62
Agricultura	4	59	3	66
Totais	10	295	66	371

5.1.2. Investigación de accidentes consonte o Convenio coa Fiscalía (Plan estratéxico, obxectivo 8 acción 3)

Consonte o protocolo de coordinación asinado entre a Consellería de Traballo e Benestar e o Ministerio Fiscal para a investigación eficaz e rápida dos delitos contra a vida, a saúde e a integridade física dos traballadores, así como para a execución efectiva das sentenzas condenatorias, trátase neste caso de investigar, a requirimento e con presteza, os accidentes que poidan dar lugar á esixencia de responsabilidades penais.

Investigación de accidentes consonte o convenio coa Fiscalía	Mortais	Graves	Leves	Totais
Construción	11	13	3	27
Industria	6	6	3	15
Servizos	2	1	1	4
Agricultura	1	-	1	2
Totais	20	20	8	48

5.1.3. Investigación de enfermidades profesionais

O cadro de enfermidades profesionais no sistema da Seguridade Social publicouse no Real decreto 1299/2006 do 10 de novembro (BOE do 19.11.2006). Como base para a súa prevención realízanse informes das enfermidades profesionais mortais e graves, e as leves con algunha significación singular, e remítense os informes correspondentes á ITSS.

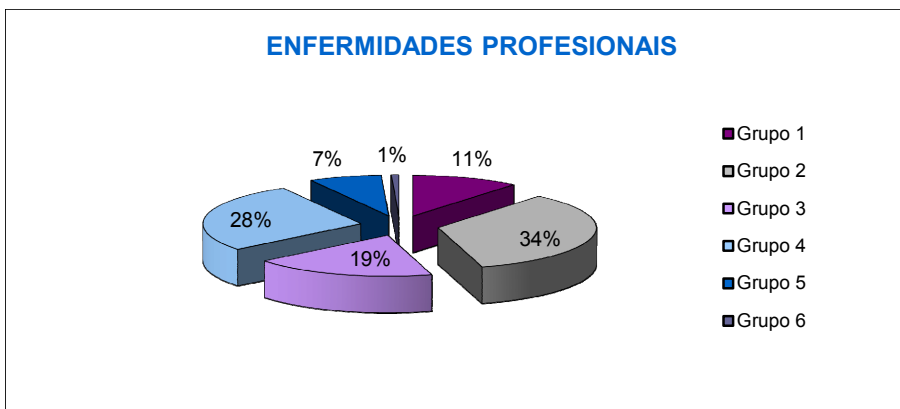
A investigación permite coñecer as causas que as provocan e, en consecuencia, desenvolver a súa prevención dun xeito xenérico mediante a formulación de plans e programas de redución baseados na análise dos datos derivados das investigacións. Considerados individualmente, os informes técnicos da investigación servirán de apoio ás autoridades laboral, sanitaria ou xudicial, no exercicio das súas competencias, para a esixencia das responsabilidades dos incumprimentos que se poidan constatar, e a súa conseguinte depuración.

Investigacións Enfermidades Profesionais	Grupo de Enfermidade Profesional						Totais
	1	2	3	4	5	6	
Construción	4	9	1	8	1	1	24
Industria	22	52	2	80	8	2	166
Servizos	17	74	69	15	19		194
Agricultura			1	5	1		7
Totais	43	135	73	108	29	3	391
Nº Visitas	36	101	37	90	27	1	292
Informes	29	127	33	75	27	1	292

Nota aclaratoria:

- Grupo 1: enfermidades profesionais causadas por axentes químicos
- Grupo 2: enfermidades profesionais causadas por axentes físicos
- Grupo 3: enfermidades profesionais causadas por axentes biolóxicos
- Grupo 4: enfermidades profesionais causadas por inhalación de substancias e axentes non comprendidas noutros puntos

- Grupo 5: enfermidades profesionais da pel causadas por substancias e axentes non comprendidos nalgúns dos outros puntos
- Grupo 6: enfermidades profesionais causadas por axentes carcinóxicos

5.1.4. Actuacións dos técnicos habilitados

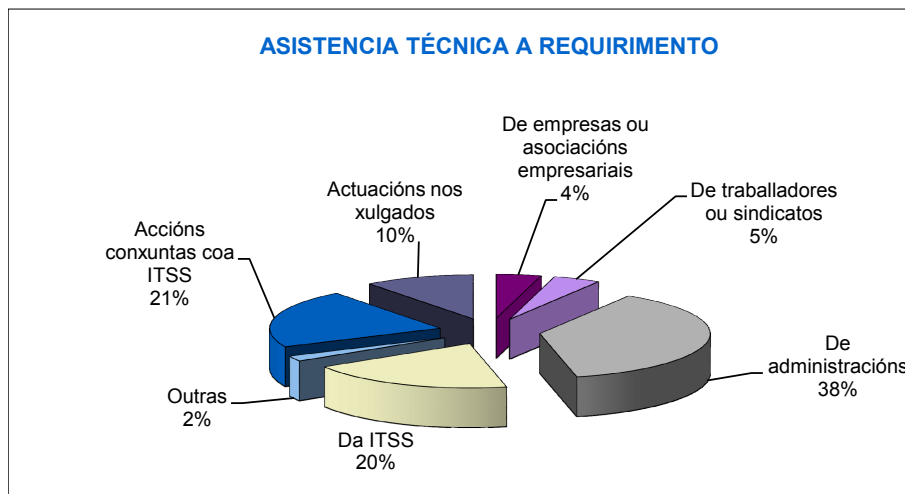
Dispónse de doce prazas de técnicos habilitados pola autoridade laboral para levar a cabo actuacións comprobatorias das condicións materiais ou técnicas de seguridade e saúde nas empresas e centros de traballo radicados en Galicia segundo o regulado no Decreto 138/2007, e consonte á convocatoria aberta coa Orde do 11 de outubro de 2007 da Consellería de Traballo.

Actuacións dos técnicos habilitados	Núm. actuacións
Construción	394
Industria	436
Servizos	24
Agricultura	2
Pesca	74
Totais	930

5.1.5. Asistencias técnicas a requirimento de organismos, empresas e traballadores (inclúense as asistencias prestadas aos tribunais de xustiza en función do artigo 4f da Lei 14/2007)

O ISSGA, como organismo técnico de referencia, e consonte os fins que lle asigna a Lei 14/2007, presta asesoramento e asistencia técnica ás empresas, con especial atención ás pequenas e medianas empresas, ás traballadoras e traballadores, ás administracións públicas, aos sindicatos, ás asociacións empresariais e aos demais axentes económicos e sociais, para o mellor cumprimento da normativa de prevención de riscos laborais e realiza a análise das condicións de traballo cando así o solicita calquera das partes implicadas na prevención de riscos laborais, ou mesmo a autoridade xudicial.

Asistencia técnica a requirimento	Seguridade	Hixiene	Medicina	Ergon. e psicosoc.	Xeral	Totais
De empresas ou asociacións empresariais	5	24		1	3	33
De traballadores ou sindicatos	5		13	3	14	35
De administracións	171	18	18		87	294
Da ITSS	85	10	15	28	15	153
Outras	10	2	2		1	15
Accións conxuntas coa ITSS	161			6		167
Actuacións nos xulgados	70	1	9		1	81
Totais	507	55	57	38	121	778

5.2. Programa de traballos desenvolvidos para a autoridade laboral

As decisións da autoridade laboral deben ter en conta aspectos técnicos. Neste eido, o ISSGA préstalle o seu apoio ou ben ten asumida, a xestión dos seguintes procedementos administrativos:

- **Amianto**

En cumprimento da encomenda do desenvolvemento material de diferentes actividades relacionadas coa tramitación de expedientes e rexistro de datos en aplicación do Real decreto 396/2006, do 31 de marzo, polo que se establecen as disposicións mínimas de seguridade e saúde aplicables ao traballos con risco de exposición ao amianto (Orde do 2 de decembro de 2008, DOG núm. 240 do 11.12.2008) enmárcanse as actividades de xestión do Rexistro de Empresas con Risco por Amianto (RERA), a recepción e tramitación dos plans de traballo ata a súa aprobación, os requirimentos e comunicacións de diferente índole que hai que realizar aos interesados, as notificacións das resolucións ditadas pola autoridade laboral e a recepción e arquivamento das fichas de avaliación da exposición dos traballadores.

Amianto	
Plans aprobados	336
Plans denegados	1
Traballos notificados (Plans aprobados en Galicia)	1262
Altas empresas RERA	54
Baixas empresas RERA	4

- Informes técnicos

Elabóranse os seguintes informes técnicos para a autoridade laboral:

Informes técnicos emitidos	
Informes sobre entidades formativas	23
Informes sobre servizos de prevención	2

5.3. Asesoramento (artigo 3 parágrafo 2c Lei 14/2007)

Desenvolvéronse as seguintes accións de asesoramento sobre aspectos técnicos e organizativos:

5.3.1. En colaboración coa Inspección de Traballo e Seguridade Social

- Seguimento de grandes obras de construción

Co seguinte esquema territorial:

Provincia	Obra
A Coruña	Aeroporto de Alvedro. Ampliación da pista Terceira ronda. Tramo III: enlace con autovía AC-14 en As Lonzas Autovía de acceso A Coruña e conexión ao aeroporto de Alvedro. Tramo: As Lonzas-A Zapateira Cidade da cultura Variante de Noia Parque ofimático Acceso porto exterior da Coruña AVE. Tramo: Rialíño-Padrón e Vacariza-Rialíño Tramo viaduto do Ulla
Lugo	Autoestrada do Cantábrico A-8. Tramos: Mondoñedo-Lindín, Lindín-Carreira Autoestrada A-54 Lugo-Santiago. Tramos: Monte de Meda-Vilamoure, Guntín Norte-Monte de Meda, Palas de Rei-Guntín, Nadela-Vilamoure Corredor Sarria-Monforte: tramo II, tramo III Corredor de alta capacidade da Costa Norte. Tramos: Ce-leiro-San Cibrao Colectores do río Miño Auditorio de Lugo
Ourense	AVE. Tramos: Porto-Miamán, Miamán-Ponte Ambía, túnel de O Cañizo, túnel da Canda, túnel do Corno, Portocamba-Cerdedelo, Ponteambía-Taboadela, Cercedelo-Prado, Vila-riño-Campobeceros, Campobeceros-Portocamba, túnel do Espiño, túnel de Prado Vía, Prado-Porto
Pontevedra	Eixo Atlántico: estación de Vigo, tramos: Vigo Urzaiz-Soutomaior, Pontevedra-Cerponzóns, Cerponzóns-Portela, Vilagarcía-Catoira Aeroporto de Vigo. Ampliación terminal Novo hospital de Vigo Nova depuradora de Vigo

O número de accións do persoal técnico do ISSGA indícase no seguinte cadro:

Plan de actuacións en grandes obras	Técnicos do ISSGA coa ITSS	Técnicos do ISSGA	Totais
Visitas	103	7	110
Actuacións	332	26	358
Requirimentos	37	-	37
Xuntanzas	47	2	49
Investigación de accidentes	1	4	5
Núm. de empresas	664	34	698

- Plan sectorial de pesca

O sector pesqueiro continúa sendo un dos primeiros axentes da economía galega e tamén un dos que se consideran tradicionalmente como de alto risco por mor de peculiaridades como a inseguridade propia derivada de traballar nun barco, que é unha superficie móbil e relativamente inestable, a exposición a condicións climáticas adversas, a inexistencia de xornadas fixas de traballo e descanso, e as condicións de habitabilidade e hixiene dos barcos, que son a un tempo centros de traballo e vivenda.

Isto fai que o labor de prevención dos riscos deste sector presente unha gran dificultade, co engadido de que os accidentes que atinxen ao barco (envorcadura, afundimento) afectan toda a tripulación, e non se poden adoptar medidas inmediatas especialmente cando se atopan en mar alto.

No 2013 desenvolvéronse 106 das actuacións de asesoramento neste sector.

5.3.2. Accións propias do ISSGA: plans sectoriais (incluído P.E. Obx. 6 Acc. 2)

Trátase de actividades planificadas, fundamentalmente de carácter sectorial e fronte a riscos determinados, que inciden en determinados aspectos concretos da prevención de riscos laborais, contribúen tanto á redución da sinistralidade e das enfermidades profesionais, como a desenvolver unha cultura preventiva nos sectores produtivos onde é máis necesaria.

Enmarcáronse dentro dos plans ou programas e coas actuacións que se reflicten no seguinte cadro:

Programa	Total actuacións
Programa sectorial construción	434
Programa sectorial pesca	106
Programa sectorial agrícola-gandeiro	117
Prevención autónomos	310
Programa de loita contra a sinistralidade	250
Programa seguridade viaria	63
Estudo epidemiolóxico de veterinarios	8
Prevención de riscos por sílice	45
Prevención de riscos derivados de ATEX	2
Programa loita sobreesforzos	110
Programa mulleres embarazadas, parto recente, lactación	183

- Outras actuacións técnicas

Encadradas no Plan de actividades do instituto para o 2013, tamén se desenvolveron as actividades que se indican a continuación:

Outras actuacións técnicas	Total actuacións
Equipo de Valoración de Incapacidades (EVI), expedientes	115
Consultas escritas	394
Consultas verbais	3.119
Reunións de traballo	667
Reunións de grupos de traballo	144
Plans e estudos de seguridade na construción	8.313
Tratamento estatístico de partes de AT e EP	48.097
Elaboración de estudos sectoriais	6

AT: accidente de traballo/ EP: enfermidade profesional

Nos equipos de valoración de incapacidades (EVI) do Instituto Nacional da Seguridade Social un técnico do ISSGA actúa como experto en seguridade e saúde laboral.

5.4. Accións formativas

Dirixidas a traballadores, empresarios, técnicos, etc.
(incluídas no plan estratéxico, obxectivo 8, acción 1)

	Núm. accións	Núm. alumnos
Cursos básicos de prevención de riscos laborais - 35 horas	12	491
Cursos básicos de prevención de riscos laborais en liña - 60 horas	4	421
Cursos básicos de prevención de riscos laborais. Sector construción - 60 horas	2	37
Cursos do 2º ciclo de formación en prevención de riscos laborais para o sector da construción – 20 horas	6	81
Cursos do 2º ciclo de formación específica en prevención de riscos laborais para o sector da construción – 6 horas	4	82
Cursos básicos de prevención de riscos laborais. Sector pesca - 50 horas	3	53
Cursos de prevención de riscos no traballo a bordo de buques de pesca - 3 horas	4	47
Talleres de prevención en riscos musculoesqueléticos para o sector da pesca artesanal e afíns - 30 horas	17	183
Cursos de prevención de riscos laborais no sector agrario e forestal - 18 horas	43	624
Cursos de formación interna	3	97
Xornadas propias do ISSGA	23	1.917
Xornadas en colaboración con outras entidades	64	2.482

Un dos cursos básicos de prevención de riscos laborais en liña de 60 horas fíxose en colaboración coa Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado e dedicóuselle un módulo aos riscos específicos das actividades de tempo libre.

Ademais, dentro destas accións formativas 67 cursos enmarcáronse no Programa de desenvolvemento rural sustentable, aprobado polo Real decreto 752/2010, de 4 de xuño:

- Os 3 cursos básicos de prevención de riscos laborais no sector da pesca
- Os 4 cursos de prevención de riscos no traballo a bordo de buques de pesca
- Os 17 talleres de prevención en riscos musculoesqueléticos para o sector da pesca artesanal e afíns
- E os 43 cursos de prevención de riscos laborais no sector agrario e forestal

A oferta formativa 2013

A oferta formativa do ISSGA dáse a coñecer fundamentalmente a través da páxina web e a distribución de trípticos coa oferta formativa anual.

Tamén se pode consultar nos centros que o ISSGA ten nas catro provincias e onde se desenvolve a maioría da actividade formativa presencial ofertada.

As accións formativas de diferente tipo desenvolvidas no 2013 foron as seguintes:

5.4.1. Cursos

- Curso de prevención de riscos laborais. Nivel básico 35 h.
- Curso de prevención de riscos laborais en liña. Nivel básico 60 h.
- Curso básico de prevención de riscos laborais en actividades de tempo libre en liña. Nivel básico. 60 h.
- Curso básico de prevención de riscos laborais. Sector construción. 60 h.
- Curso de albanelería. 2º ciclo de formación en prevención de riscos laborais para o sector da construción. 20 h.
- Curso de encofrados. 2º ciclo de formación en prevención de riscos laborais para o sector da construción. 20 h.
- Curso de electricidade. 2º ciclo de formación en prevención de riscos laborais para o sector da construción. 20 h.
- Curso de ferrallado. 2º ciclo de formación en prevención de riscos laborais para o sector da construción. 20 h.
- Curso de fontanería. 2º ciclo de formación en prevención de riscos laborais para o sector da construción. 20 h.
- Curso de pintura. 2º ciclo de formación específica en prevención de riscos laborais para o sector da construción. 6 h.
- Curso de vehículos e maquinaria de movementos de terra. 2º ciclo de formación específica en prevención de riscos laborais para o sector da construción. 6 h.
- Curso de ferrallado. 2º ciclo de formación específica en prevención de riscos laborais para o sector da construción. 6 h.

- Curso de encofrados. 2º ciclo de formación específica en prevención de riscos laborais para o sector da construción. 6 h.
- Curso de prevención de riscos no traballo a bordo de buques de pesca. 3 h.
- Taller de prevención en riscos músculoesqueléticos dirixido a traballadores/as do sector da pesca artesanal e afíns. 30 h.
- Curso de prevención de riscos laborais para percebeiros. Nivel básico 50 h.
- Curso de prevención de riscos laborais para recolectores de recursos específicos con técnicas de mergullo. Nivel básico 50 h.
- Curso de prevención de riscos laborais no manexo de maquinaria agrícola. Manexo práctico do tractor e os seus apeiros. 18h.
- Curso de prevención de riscos laborais no manexo de maquinaria forestal. Manexo práctico de motoserra e rozadoira. 18h.
- Curso de prevención de riscos laborais en pequenas explotacións agrícolas. 18h.
- Curso de prevención de riscos laborais nas pequenas explotacións agrogandeiras. 18h.
- Curso de prevención de riscos laborais en adegas e tarefas vitivinícolas. 18h.
- Curso de prevención de riscos laborais en adegas e tarefas vitivinícolas en liña. 18h.

5.4.2. Xornadas técnicas

Centro ISSGA. A Coruña

- Ergonomía. Os 10 principios para o deseño de postos de traballo
- A carga física de traballo: principal risco de danos profesionais. Accidentes non traumáticos. Accidentes de traballo
- Enfermidades profesionais respiratorias
- Aspectos críticos en traballos en espazos confinados
- Unha visión practica das avaliacións cualitativas de axentes químicos e biolóxicos
- As auditorías na prevención de riscos laborais
- Seguridade na construción: evolución e experiencias

Centro ISSGA. Lugo

- Utilización de aparellos e accesorios de elevación de cargas
- Prevención en horta e invernadoiros. Equipos de aplicación de fitosanitarios
- Ferramentas telemáticas de asesoramento público: prevención10.es
- Guía técnica do ISSGA de protección contra explosións. Exemplos prácticos

Centro ISSGA. Ourense

- Riscos psicosociais no ámbito educativo

- Prevención en horta, invernadoiros e viña. Equipos de aplicación de fitosanitarios. Perspectiva de xénero
- Traballos en espazos confinados
- Ferramentas telemáticas de asesoramento público: prevención10.es
- Psicosocioloxía e ergonomía en tempos de crise

Centro ISSGA. Pontevedra

- Toma de mostras e avaliación da exposición aos contaminantes químicos: sílice e amianto
- Responsabilidades en prevención de riscos laborais: administrativas, civís e penais
- Ergonomía. Os 10 principios para o deseño de postos de traballo
- Obras de construción sen proxecto ou de emerxencia
- Utilización de equipamento de traballo
- Prevención e seguridade no sector forestal
- Ruído industrial e xordeira profesional

5.5. Hixiene analítica

O Laboratorio de Hixiene Analítica (LHA) do Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral, ademais das funcións xenéricas de colaboración e asesoramento técnico atribuídas ao ISSGA, ten como principal finalidade servir de instrumento para avaliar a presenza de contaminantes químicos existentes no ambiente laboral. Para levar a

cabo está función, o ISSGA pon á disposición de servizos de prevención alleos, servizos de prevención propios ou mancomunados, empresas privadas e as administracións públicas, o servizo de determinacións analíticas, mediante o cobramento de prezos privados (Orde do 24 de febreiro de 2012, da Consellería de Traballo e Benestar).

As mostras analizadas polo LHA son tanto mostras ambientais como mostras biolóxicas (sangue, soro, urina, etc.) dos traballadores procedentes da exposición a axentes químicos.

Na páxina web do ISSGA pódese consultar a documentación que se refire a:

- Solicitude de realización de determinacións analíticas.
- Instrucións dirixidas ao solicitante para a liquidación do prezo privado de aplicación e para a remisión das mostras que se van analizar.
- Listaxe de análises de mostras ambientais e biolóxicas que se poden solicitar.
- Orde do 24 de febreiro de 2012, da Consellería de Traballo e Benestar, pola que se establecen os prezos privados pola realización de determinacións analíticas.
- Listaxe de prezos a satisfacer pola realización de determinacións analíticas.

A vontade do ISSGA e, dentro deste, do LHA é garantir a máxima calidade dos servizos prestados. Neste senso está a obtención da acreditación nº 1037/LE1954 otorgada por ENAC, segundo criterios recollidos na Norma UNE-EN ISO/IEC 17025, para a realización de ENSAIOS no SECTOR MEDIOAMBIENTAL (data de entrada en vigor: 05.04.2013).

A actividade analítica do laboratorio centrouse na validación de métodos analíticos, no aseguramento do sistema de calidade e, relacionado con este, na participación en programas de control de calidade interlaboratorio organizados polo INSHT; e, por suposto, na realización da análise de mostras de procedencia externa ao laboratorio.

Na actualidade o LHA do ISSGA participa nos seguintes Programas interlaboratorio de control de calidade do INSHT:

- P ICC-Met: determinación de metais en filtros de membrana por espectrofotometría de absorción atómica (Cd, Cr, Ni e Pb)
- P ICC-VO: determinación de vapores orgánicos en tubos de carbón activo por cromatografía de gases (benceno, tricloroetileno, tolueno e m-xileno)
- P ICC-Gr: determinación de materia particulada en filtros por gravimetría (filtros de PVC e filtros de FV)
- P ICC-FA: contaxe de fibras en filtros por microscopía óptica con contraste de fases.
- P ICC-Pbs: determinación de chumbo en sangue por espectrofotometría de absorción atómica-forno de grafito.
- P ICC-MetU: determinación de metais en urina por espectrofotometría de absorción atómica-vapor frío (Cr e Hg).

No que se refire a actividade analítica propiamente dita, nas táboas que seguen, resúmese a actividade do laboratorio en relación ao número de mostras (táboa 1), número de análises (táboa 2) e número de determinacións realizadas (táboa 3). Todas as táboas diferencian a actividade tanto por programas como por técnicas analíticas. A táboa 4 sintetiza o número de mostras, análises e determinacións en función do tipo de mostra.

TABOA 1. Número de mostras segundo programa e técnica analítica

Técnica analítica	Programa de actividade				Total
	LHA1	LHA2	LHA3	C.I.	
Cromatografía de gases	15	34		9	58
Espectrofotometría de absorción atómica	62	13	14	58	147
Gravimetría	62		2	24	88
Microscopía	12				12
Total	151	47	16	91	305

LHA 1. Aseguramento da calidade

LHA 2. Normalización e posta a punto de métodos analíticos

LHA 3. Análises externas

C.I. Controis internos

TABOA 2. Número de análises segundo programa e técnica analítica

Técnica analítica	Programa de actividade			Total
	LHA1	LHA2	LHA3	
Cromatografía de gases	38	87		125
Espectrofotometría de absorción atómica	136	52	65	253
Gravimetría	189		4	193
Microscopía	30			30
Total	393	139	69	601

LHA 1. Aseguramento da calidade (inclúe os correspondentes controis internos)

LHA 2. Normalización e posta a punto de métodos analíticos (inclúe os correspondentes controis internos)

LHA 3. Análises externas (inclúe os correspondentes controis internos)

TABOA 3. Número de determinacións segundo programa e técnica analítica

Técnica analítica	Programa de actividade			Total
	LHA1	LHA2	LHA3	
Cromatografía de gases	194	944		1138
Espectrofotometría de absorción atómica	226	100	73	399
Gravimetría	208		4	212
Microscopía	30			30
Total	658	1044	77	1779

LHA 1. Aseguramento da calidade (inclúe os correspondentes controis internos)

LHA 2. Normalización e posta a punto de métodos analíticos (inclúe os correspondentes controis internos)

LHA 3. Análises externas (inclúe os correspondentes controis internos)

TABOA 4. Número de mostras, análises e determinacións segundo o tipo de mostra

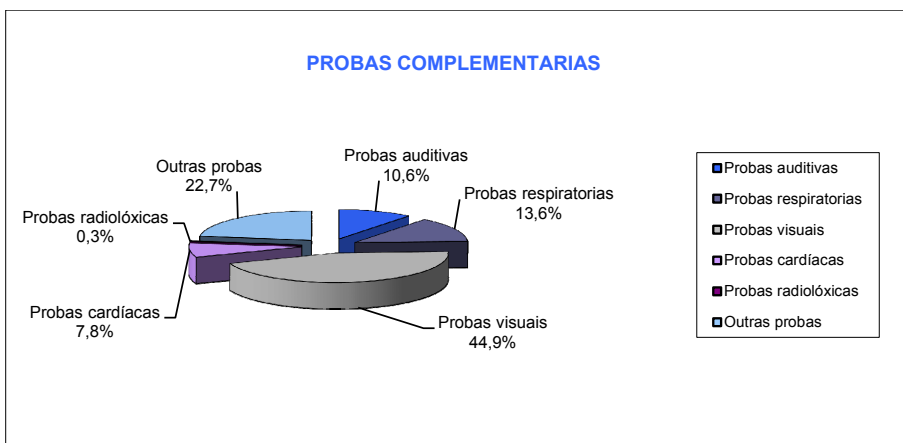
Tipo de mostra	Mostras	Análises	Determinacións
Filtros metais	46	50	196
Filtros materia particulada	88	193	212
Filtros contaxe fibras	12	30	30
Tubo de carbón activo	52	96	835
Mostras biolóxicas	98	167	167
Outras	9	65	339
Total	305	601	1779

5.6. Medicina do traballo

Os catro centros provinciais do ISSGA dispoñen de instalacións sanitarias autorizadas en Medicina do Traballo e análises clínicas para facer recoñecementos médicos segundo as actividades programadas no Plan anual de actividades do ISSGA, fundamentalmente a traballadores e traballadoras autónomos. Estas actividades permiten o desenvolvemento de estudos epidemiolóxicos en saúde laboral para a identificación de enfermidades laborais vinculadas a riscos novos e emerxentes e analizar a súa correlación coas condicións de traballo, contribuíndo a visibilizar as enfermidades profesionais. Ademais, permite mellorar o coñecemento das patoloxías profesionais e coñecer as actividades con máis risco.

Recoñecementos médicos	645
Análises	746
Número de determinacións analíticas	33.704
Número de probas médicas complementarias	8.426

Probas auditivas	896
Probas respiratorias	1.150
Probas visuals	3.787
Probas cardíacas	654
Probas radiolòxiques	28
Outras probas	1.911
Totais	8.426

P. Hematològic	Nº probas x Nº treballadores	16.030
P. Bioquímico	Nº probas x Nº treballadores	9.815
Probas ouriños	Nº probas x Nº treballadores	7.534
Perfil serològic	Nº probas x Nº treballadores	325
Totais	Nº probas x Nº treballadores	33.704

Ademais, participan noutras actividades :

- Elaborar guías de boas prácticas en determinados sectores laborais, guías de vixilancia da saúde e documentos técnicos en saúde laboral.
- Investigación dos casos de sospeita de enfermidade profesional que derivan os facultativos de Atención Primaria do Sergas a Inspección Médica e elaboración do informe á autoridade sanitaria, o que permitirá avaliar e coñecer como están a influír as condicións de traballo na saúde da poboación traballadora; detectar novos factores e actividades de risco, identificar novas patoloxías e xerar coñecemento a partir dos danos e condicións de traballo implicados.
- Asesoramento á autoridade sanitaria das desviacións detectadas nas actuacións sanitarias dos servizos de prevención.
- Asesorar e orientar nos aspectos relacionados coa integración da igualdade nas políticas de prevención, mediante o desenvolvemento de estudos en sectores feminizados.
- Formación de médicos residentes de Medicina do Traballo nos centros provinciais do ISSGA.
- Elaboración e deseño de mapas de risco específicos en colaboración con outras áreas técnicas.
- Investigacións de enfermidades profesionais e a súa prevalencia
- Asesoramento nas avaliacións de riscos ergonómicas e psicosociais de postos de traballo.
- Informes de asesoramento técnico sobre as enfermidades derivadas do traballo e a súa correlación coas condicións de traballo.
- Asesoramento técnico para a protección dos traballadores especialmente sensibles ou en situación de maternidade.
- Desenvolver formación específica e actualizada a través de xornadas técnicas na especialidade de Medicina do Traballo.

6. Directorio

ISSGA - Dirección

Casa da Parra
Praza da Quintana de Vivos, s/n
15704 Santiago de Compostela
Tlf.: 981 957 018
Fax: 881 999 433
Enderezo-e:
issga.direccion@xunta.es

Centro ISSGA A Coruña

Rúa Doutor Camilo Veiras, 8
15006 A Coruña
Tlf.: 981 182 329
Fax: 981 182 332
Enderezo-e:
issga.coruna@xunta.es

Centro ISSGA Lugo Ronda de Fingoi, 170 27071 Lugo Tlf.: 982 294 300 Fax: 982 294 336 Enderezo-e: issga.lugo@xunta.es	
Centro ISSGA Ourense Rúa de Villaamil e Castro, s/n 32872 Ourense Tlf.: 988 386 395 Fax: 988 386 222 Enderezo-e: issga.ourense@xunta.es	
Centro ISSGA Pontevedra Camiño Coto do Coello, 2 36812 Rande - Redondela Pontevedra Tlf.: 886 218 100 Fax: 886 218 102 Enderezo-e: issga.pontevedra@xunta.es	

7. Anexos

Follas de Prevención editadas no ano 2013

Nº 35 - <http://issga.xunta.es>

folla de prevención

RAMÓN RODRÍGUEZ ROEL

Técnico superior en Prevención de Riscos Laborais
Fremap

Edita: Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral
Coordinación e maquetación: Alberto Conde Bóveda
Edición: xaneiro 2013 ISSN: 2254-9102

ACCESORIOS DE ELEVACIÓN DE CARGAS (I)

INTRODUCCIÓN

A manipulación de cargas coa utilización de equipos de elevación e a posibilidade de se soltar de forma accidental, pon en risco directa ou indirectamente a

seguridade e a saúde daquelas persoas que están dentro da zona de perigo.

Co obxectivo de establecer unha política de prevención cuxo sentido debe ser o de evitar accidentes laborais,

XUNTA DE GALICIA

folla de prevención

VÍCTOR ARMENDÁRIZ CARBONELL
Sociedad Gallega de Carretillas, S.A. (SOGACSA)

Edita: Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral
Coordinación e maquetación: Alberto Conde Bóveda
Edición: febreiro 2013 ISSN: 2254-9102

SEGURIDADE NO ÁMBITO DAS CARRETILLAS ELEVADORAS (I)

INTRODUCCIÓN

Na actualidade, a presenza de diferentes equipos de manutención é indispensable para calquera tipo de actividade industrial e sobre todo loxística. Son requirimentos indispensables tanto a manipulación

segura de mercadorías como a propia necesidade de asegurar a protección do condutor e das persoas do seu ámbito de traballo.

Dentro destes equipos, os de maior versatilidade e abundancia son as chamadas carretillas elevadoras,

XUNTA DE GALICIA

folla de prevención

VÍCTOR ARMENDÁRIZ CARBONELL
Sociedad Gallega de Carretillas, S.A. (Sogacsa)

Edita: Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral
Coordinación e maquetación: Alberto Conde Bóveda
Edición: abril 2013 ISSN: 2254-9102

SEGURIDADE NO ÁMBITO DAS CARRETILLAS ELEVADORAS (II)

PRESCRICIÓN DE EQUIPOS OPCIONAIS SEGUNDO APLICACIÓN PARTICULAR

SINAL ACÚSTICO

O Real decreto 1215/1997 detalla o seguinte:

2. Disposicións mínimas adicionais aplicables a determinados equipos de traballo.

Parte 2

Os equipos de traballo que, pola súa mobilidade ou pola das cargas que despracen, poidan supoñer un risco, nas condicións de uso previstas, para a seguridade dos traballadores situados nas súas proximidades, deberán ir provistos dunha sinalización acústica de advertencia.

Esta prescrición encóntrase englobada dentro da marcación CE da máquina mediante o equipamento obrigatorio de bucina.

folla de prevención

JUAN MANUEL RODRÍGUEZ LORENZO

Técnico superior en Prevención de Riscos Laborais
Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral

Edita: Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral
Coordinación e maquetación: Alberto Conde Bóveda
Edición: abril 2013 ISSN: 2254-9102

RISCOS PSICOSOCIAIS NO ÁMBITO EDUCATIVO: *BULLYING*

"Un alumno é agredido ou se converte en vítima cando está exposto, de forma repetida e durante un tempo a accións negativas que leva a cabo outro alumno ou varios deles"

Dan Olweus

A Organización Mundial da Saúde cifra en 24,8 % o número de nenos que entre 11 e 18 anos sofren acoso escolar. O *Estudio Cisneros X* (profesores Piñuel e Oñate) cifran nun 23,4 % os alumnos de primaria e secundaria vítimas de *bullying*. O Instituto de Evaluación y Asesoramiento Educativo (IDEA) indica

XUNTA DE GALICIA

folla de prevención

RAMÓN RODRÍGUEZ ROEL

Técnico superior en Prevención de Riscos Laborais
Fremap

Edita: Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral

Coordinación e maquetación: Alberto Conde Bóveda

Edición: abril 2013 ISSN: 2254-9102

ACCESORIOS DE ELEVACIÓN DE CARGAS (II)

INTRODUCCIÓN

Nesta *segunda folla de prevención* preténdese indicar aqueles apartados máis importantes que hai que ter en conta á hora de elaborar un **procedemento de seguridade**.

Tal como se indica no Real decreto 1215/1997 e *outros criterios técnicos* faise necesario deseñar unha actuación por parte das empresas para evitar consecuencias graves que poden derivarse da caída da carga para as persoas usuarias destes equipos e

XUNTA DE GALICIA

folla de prevención

GEMA BÉRTOA VEIGA

Técnica superior de Prevención de Riscos Laborais
Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral

Edita: Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral

Maq. e impresión: Rella SL D. L. C 644-2013

Edición: maio 2013 ISSN: 2254-9102

A MOTOSERRA

INTRODUCCIÓN

Unha parte importante dos accidentes graves e mortais no sector forestal en Galicia teñen como axente causante principal un equipo de traballo, a **motoserra**.

Emprégase principalmente en traballos forestais, aínda que tamén se utiliza noutros traballos como o de xardinería. Úsase, entre outras actividades, para a corta polo pé, a derrama, a tronza e a poda de árbores.

GALICIA
inviste no RURAL

XUNTA
DE GALICIA

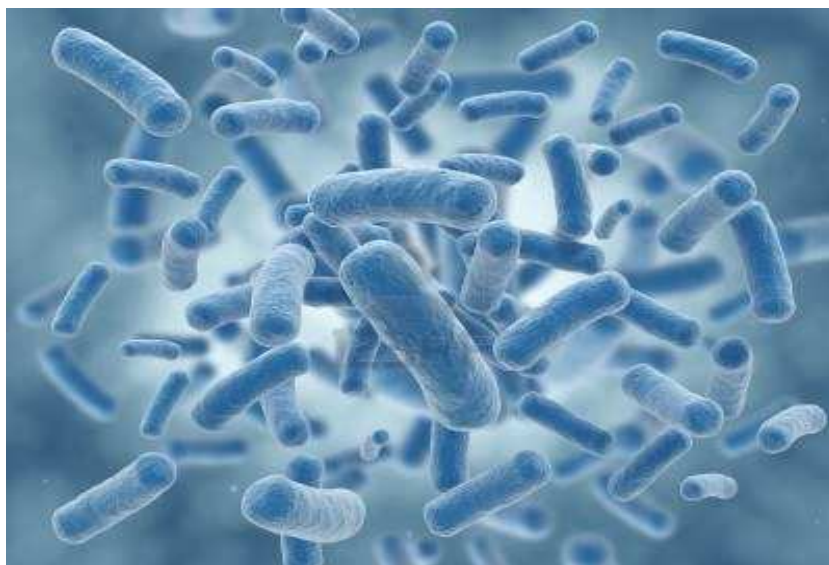
folla de prevención

FRANCISCO JAVIER COPA RODRÍGUEZ

Técnico superior en Prevención de Riscos Laborais
Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral

Edita: Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral
Coordinación e maquetación: Alberto Conde Bóveda
Edición: xullo 2013 ISSN: 2254-9102

AVALIACIÓN CUALITATIVA DE RISCO BIOLÓXICO

AXENTES BIOLÓXICOS

Dende o punto de vista da hixiene industrial un axente é todo aquilo susceptible de producir un dano ou provocar a aparición dunha enfermidade profesional. Cando falamos de axentes biolóxicos referímonos a determinados organismos que poden producir unha infección, unha alerxia ou liberar

algunha substancia tóxica que provoca un dano á saúde dos traballadores.

Para definir axente biolóxico debemos ir ao Real decreto 664/1997 que trata sobre a protección dos traballadores contra os riscos relacionados coa exposición a axentes biolóxicos durante o traballo; neste defínese un axente biolóxico como:

XUNTA DE GALICIA

folla de prevención

RAMÓN RODRÍGUEZ ROEL

Técnico superior en Prevención de Riscos Laborais
Fremap

Edita: Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral
Coordinación e maquetación: Alberto Conde Bóveda
Edición: outubro 2013 ISSN: 2254-9102

ACCESORIOS DE ELEVACIÓN DE CARGAS (III)

INTRODUCCIÓN

Nesta terceira *folla de prevención* trátanse os aspectos técnicos **cando é a empresa usuaria a que fabrica** os seus propios accesorios de elevación para poder realizar tarefas de movemento de cargas cos seus guindastres ou outros aparellos de elevación.

Tal como se establece na normativa vixente, os accesorios de elevación están regulados pola Directiva de máquinas, trasposta mediante o Real decreto 1644/2008, que no artigo 2. *Definicións* (ver recadro) indica a definición de fabricante.

XUNTA DE GALICIA

Outras publicacións do ano 2013

1

Instituto galego de seguridade e saúde laboral

Prevención fronte aos riscos no sector agroforestal

A motoserra

6

Instituto galego de seguridade e saúde laboral

Prevención fronte aos riscos no sector agroforestal

Roza coa rozadoira

7

Instituto galego de seguridade e saúde laboral

Prevención fronte aos riscos no sector agroforestal

Roza co tractor

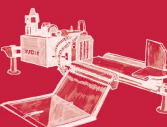

9

Instituto galego de seguridade e saúde laboral

Prevención fronte aos riscos no sector agroforestal

Corte e rachado de leña coa fenedora

PESCA

ISSGA
LEMBRA
prevención de riscos na extracción
de recursos específicos

Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral

RuralEs
Programa de Desenvolvemento Rural Sostible

Galicia
investe no **RURAL**
XUNTA DE GALICIA

ISSGA
LEMBRA

ÍNDICE

Prevención de riscos no uso de FERTILIZANTES

Os ATENDE Agro

do Issga

Instituto Galego
de Seguridade
e Saúde Laboral

gálicia

xaneiro

febreiro

marzo

abril

maio

xuño

xullo

agosto

setembro

outubro

novembro

decembro

XUNTA
DE GALICIA